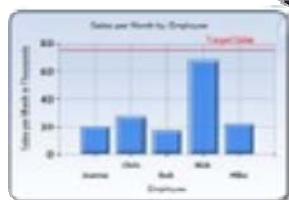

ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและแนวทางการจัดการจุดอ่อน
ของประเทศไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน
โดย WEF และ IMD

เสนอ

คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มกราคม ๒๕๕๔

สารบัญ

	หน้า
๑. บทนำ	๑
๒. ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนเชิงโครงสร้างของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	๕
๓. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกปัจจัยย่อยที่เป็นจุดอ่อนเชิงโครงสร้างของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย	๑๒
๔. จุดอ่อนเชิงโครงสร้างในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	๑๔
๔.๑ เศรษฐกิจมหภาค	๑๔
๔.๒ ภาคการผลิต	๑๕
๔.๓ ระบบที่เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ	๑๗
๕. แนวทางการแก้ไขปัญหา	๒๑
๖. กลไกในการขับเคลื่อนแนวทางการแก้ไขปัญหา	๓๐

๑. บทนำ

สศช. ได้จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน โดย WEF และ IMD เพื่อจัดส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งขอบเขตการวิเคราะห์ในครั้งนี้จะแบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเศรษฐกิจมหภาค วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบในเชิงกว้างหรือฐานรากของเศรษฐกิจที่มีต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่วนที่สองศึกษาในระดับภาคการผลิต วิเคราะห์และทบทวนประสิทธิภาพของภาคเอกชน ส่วนที่สามวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิต โดยใช้ข้อมูลจากสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) และเวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum : WEF) เพื่อบ่งชี้จุดอ่อนต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทย รวมทั้งเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่มีระดับการพัฒนาสูง เช่น กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม

ดังนั้นเอกสารการศึกษานี้จะประกอบด้วย ห้า ส่วน คือ **ส่วนที่หนึ่ง** เป็นบทนำซึ่งจะกล่าวถึงแนวคิดและหลักเกณฑ์การจัดอันดับและข้อสังเกตที่สำคัญเพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็งของหลักเกณฑ์ต่างๆ **ส่วนที่สอง** พิจารณาข้อมูล IMD และ WEF เพื่อการวิเคราะห์สถานภาพการแข่งขันภาพรวมของประเทศไทยในปี ๒๕๕๓ และวิเคราะห์เปรียบเทียบอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยกับต่างประเทศปี ๒๕๕๓ **ส่วนที่สาม** กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเลือกตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับ**ส่วนที่สี่**จะเป็นวิเคราะห์จุดอ่อน โดยจะแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มเศรษฐกิจมหภาค วิเคราะห์เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นฐานรากของเศรษฐกิจจะเป็นการวิเคราะห์เชิงโครงสร้าง เพื่อกำหนดจุดอ่อนของการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านนี้ของไทย กลุ่มภาคการผลิต วิเคราะห์ปัญหาเชิงโครงสร้างของภาคการผลิต โดยเฉพาะ ประสิทธิภาพภาคเอกชน และกลุ่มปัจจัยแวดล้อม วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต ได้แก่ นโยบายและศักยภาพของภาครัฐ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษา สุขภาพและสิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน **ส่วนที่ห้า** จะเป็นการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงความสามารถในการแข่งขันของไทย และเสริมสร้างโอกาสและศักยภาพด้านความสามารถในการแข่งขันของไทยซึ่งประมวลจากข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ**ส่วนสุดท้าย**จะเป็นนำเสนอกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๑.๑ ขอบเขตคำนิยามของความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย (Definition of Thailand's Competitiveness)

มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่าความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) แตกต่างกันไป¹ ซึ่งสามารถจะสรุปและประมวลได้ว่า คำจำกัดความส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน ๓ ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานขององค์กร (Process) และด้านผลลัพธ์จากการแข่งขัน (Output) (Hamalainen ๒๐๐๓) สำหรับคำนิยามขีดความสามารถในการแข่งขันที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยเป็นการผสมผสานนิยามของ M.E. Porter OECD WEF และ IMD โดยใช้นิยามของ M.E. Porter และ WEF เป็นกรอบในการพัฒนาขีดความสามารถในระดับ

¹ OECD (๑๙๙๖) ได้นิยามว่าเป็น "ความสามารถในการสร้างระดับรายได้และขนาดกำลังการผลิตที่ยั่งยืนและแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ โดยแบ่งตัวชี้วัดออกเป็น ๔ มิติ คือ สมรรถนะเศรษฐกิจโดยรวม ประสิทธิภาพของภาครัฐ ประสิทธิภาพของภาคเอกชน และโครงสร้างพื้นฐาน"

WEF (๒๐๐๔-๒๐๐๕) ได้นิยามไว้ว่า "ความสามารถในการแข่งขันเป็นเรื่องของระดับผลิตภาพการผลิตของแต่ละประเทศ โดยปัจจัยด้านสถาบัน เช่น กฎหมาย ตลอดจนนโยบายและปัจจัยอื่นๆ จะมีบทบาทต่อการเพิ่มขึ้นหรือการลดลงของผลิตภาพการผลิต"

IMD (๒๐๐๔) นิยามว่าเป็น "ความสามารถของประเทศในการสร้างและรักษาภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจให้เอื้อต่อการเสริมสร้างและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ"

Lall (๒๐๐๐) นิยามว่าเป็น "การพัฒนาประสิทธิภาพพร้อมกับการขยายตัวที่ยั่งยืน ซึ่งเน้นความสามารถในการแข่งขันเชิงกระบวนการ (Process) มากกว่าเป็นสภาพคงที่ เพราะการพัฒนาต้องนำไปสู่การเติบโตของรายได้ในระยะยาว มิใช่เพียงสภาพของการผลิตที่มีต้นทุนต่ำเท่านั้น"

Porter (๒๐๐๒) นิยามว่าเป็น "ความสามารถในการใช้ทุนมนุษย์ ทุนกายภาพ และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นกับสินค้าและบริการ (Value Creation) และการเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) ในกระบวนการผลิต ซึ่งรวมกันเรียกว่าผลิตภาพการผลิต (Productivity) ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการแข่งขัน โดยภาครัฐและเอกชนจะมีบทบาทแตกต่างกัน แต่ต้องประสานสัมพันธ์กันในการสร้างผลิตภาพการผลิตในระบบเศรษฐกิจ"

จุลภาค ส่วน OECD และ IMD เป็นกรอบในการพัฒนาในระดับมหภาค ทั้งนี้การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมีวัตถุประสงค์ในภาพรวมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชนให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนครอบคลุมถึงสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนพึงได้รับเป็นสำคัญด้วย

๑.๒ ข้อสังเกตในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ WEF และ IMD

๑.๒.๑ หลักเกณฑ์ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน โดย

๑) เวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum : WEF) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยเน้นปัจจัยด้านการประกอบการธุรกิจเป็นหลัก WEF เริ่มต้นดำเนินการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ เป็นระยะเวลา ๓๑ ปี^๒ ในปี ๒๕๕๓ WEF ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำนวน ๑๓๙ ประเทศ และได้ใช้เกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งหมด ๑๑๐ เกณฑ์ (Criteria) ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม (GCI) มีเกณฑ์ชี้วัด ๑๒ เสาหลัก (Pillar) ภายใต้ ๓ ปัจจัย ตามลำดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Stage of Development) ซึ่งข้อมูลที่ใช้เป็นเกณฑ์ชี้วัดนี้มาจากสองทาง คือ หนึ่ง ข้อมูลเชิงประจักษ์ในรูปสถิติ (Secondary Data หรือ Hard Data) ที่ได้จากแหล่งข้อมูลทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งสถาบันเครือข่ายต่างๆ จำนวน ๓๒ เกณฑ์ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๒๙ และสอง ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๗๘ เกณฑ์ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๑ จากจำนวนเกณฑ์ทั้งหมด ๑๑๗ เกณฑ์ โดยแบ่งออกเป็น ๑๒ เสาหลักและ ๓ กลุ่มปัจจัย เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์คือ ปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน และปัจจัยด้านนวัตกรรมและความชำนาญ^๓

จากเกณฑ์ต่างๆ ทั้ง ๑๑๐ เกณฑ์ ๑๒ เสาหลัก ๓ ปัจจัย ได้นำมาใช้ในการคำนวณและจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยคำนึงถึงลำดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Stage of Development) ที่แตกต่างกัน ซึ่งกำหนดจากระดับรายได้ต่อหัว (GDP Per Capita) ของประชากรในประเทศ และสัดส่วนการส่งออกสินค้าพื้นฐาน (Primary Product) ต่อการส่งออกรวม และในแต่ละลำดับขั้นของการพัฒนาจะมีน้ำหนักในแต่ละปัจจัยไม่เท่ากัน จึงทำให้ประเทศต่างๆ ถูกแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มการแข่งขันด้วยปัจจัยพื้นฐาน กลุ่มการแข่งขันด้วยประสิทธิภาพการลงทุน และกลุ่มการแข่งขันด้วยนวัตกรรม^๔

^๒ โดยตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา WEF ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการคำนวณอันดับความสามารถในการแข่งขันใหม่ จากเดิมที่ใช้ดัชนีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจมหภาค (Growth Competitiveness Index) และดัชนีความสามารถในการแข่งขันภาคธุรกิจ (Business Competitiveness Index) ควบคู่กัน มาเป็นดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม (Global Competitiveness Index : GCI) ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน ระหว่างปี ๒๕๔๔-๒๕๕๓ มีจำนวนประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปีระหว่าง ๑๑๗-๑๓๙ ประเทศ จำนวนเกณฑ์ชี้วัดทั้งหมดที่ใช้ในการจัดอันดับในแต่ละปีอยู่ระหว่าง ๑๐๔-๑๒๕ เกณฑ์ชี้วัด

๑) **ปัจจัยพื้นฐาน (Basic Requirements)** มีทั้งหมด ๔ เสาหลัก คือ (๑) สถาบัน (Institutions) มี ๕ เกณฑ์ชี้วัด (๒) โครงสร้างพื้นฐานมี ๔ เกณฑ์ชี้วัด (๓) เสถียรภาพของเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Stability) มี ๕ เกณฑ์ชี้วัด (๔) สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Health and Primary Education) มี ๑๑ เกณฑ์ชี้วัด

๒) **ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Enhancers)** มีทั้งหมด ๖ เสาหลัก คือ (๑) การศึกษาระดับสูงและการฝึกอบรม (Higher Education and Training) มี ๙ เกณฑ์ชี้วัด (๒) ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า (Goods Market Efficiency) มี ๑๖ เกณฑ์ชี้วัด (๓) ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor Market Efficiency) มี ๑๑ เกณฑ์ชี้วัด (๔) ความเชี่ยวชาญและความน่าเชื่อถือในตลาดเงิน (Financial Market Sophistication) มี ๙ เกณฑ์ชี้วัด (๕) การเตรียมพร้อมด้านเทคโนโลยี มี ๔ เกณฑ์ชี้วัด (๖) ขนาดตลาด (Market Size) ๒ เกณฑ์ชี้วัด

๓) **ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญ (Innovation and Sophistication Factors)** มี ๒ เสาหลัก คือ (๑) ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือทางธุรกิจ (Business Sophistication) มี ๑๐ เกณฑ์ชี้วัด (๒) นวัตกรรม (Innovation) มี ๔ เกณฑ์ชี้วัด

^๔ ตารางที่ ลำดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจและน้ำหนักที่ใช้ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน

ลำดับของการพัฒนา (Stage of Development)	รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ.)	น้ำหนัก (ร้อยละ)		
		ปัจจัยพื้นฐาน (Basic Requirement)	ปัจจัยประสิทธิภาพ (Efficiency Enhancers)	ปัจจัยนวัตกรรม(Innovation and sophistication Factors)
กลุ่ม ๑ : การแข่งขันด้วยปัจจัยพื้นฐาน (Factor-Driven)	< ๒,๐๐๐	๖๐	๓๕	๕
ช่วงเปลี่ยนผ่าน(Transition)	๒,๐๐๐-๓,๐๐๐			
กลุ่ม ๒ : การแข่งขันด้วยประสิทธิภาพการลงทุน (Efficiency-Driven)	๓,๐๐๐-๔,๐๐๐	๔๐	๕๐	๑๐
ช่วงเปลี่ยนผ่าน(Transition)	๔,๐๐๐-๑๗,๐๐๐			
กลุ่ม ๓ : การแข่งขันด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven)	> ๑๗,๐๐๐	๒๐	๕๐	๓๐

กลุ่มประเทศที่แข่งขันหรือขับเคลื่อนด้วยปัจจัยพื้นฐาน (Factor-Driven Economies) ประเทศที่แข่งขันหรือขับเคลื่อนด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Efficiency-Driven Economies) และกลุ่มประเทศที่แข่งขันหรือขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economy) โดยปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของแต่ละกลุ่มจะได้รับการจัดสรรน้ำหนักมากเป็นพิเศษ เช่น ประเทศในกลุ่มที่หนึ่งที่เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยปัจจัยพื้นฐานด้านแรงงานไร้ฝีมือและทรัพยากรธรรมชาติ WEF จะให้น้ำหนักหรือความสำคัญค่อนข้างมากกับปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เช่น สถาบัน โครงสร้างพื้นฐาน เสถียรภาพเศรษฐกิจ สุขอนามัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานของแรงงาน เมื่อประเทศพัฒนาขึ้นสู่กลุ่มที่สอง ความสามารถในการแข่งขันจะเปลี่ยนเป็นประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพสินค้า ในกรณี WEF จะให้ความสำคัญหรือน้ำหนักกับปัจจัยสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพสินค้า เช่น การศึกษาระดับอุดมศึกษาและการฝึกอบรมแรงงาน ประสิทธิภาพของตลาดสินค้าและตลาดแรงงาน เป็นต้น ปัจจัยพื้นฐานจะมีความสำคัญลดลงเนื่องจากประเทศมีความพร้อมในปัจจัยดังกล่าวในระดับสูงอยู่แล้ว

๒) สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน IMD เน้นปัจจัยเชิงโครงสร้าง และดำเนินการเป็นประจำทุกปีมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ จนถึงปัจจุบัน มีประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเปลี่ยนแปลงกันไปในแต่ละปีอยู่ระหว่าง ๔๙-๖๑ ประเทศ หรือประมาณ ๒ ใน ๗ ของจำนวนประเทศทั้งหมดในโลก จำนวนเกณฑ์ชีวิตทั้งหมดที่ใช้ในการจัดอันดับในแต่ละปีอยู่ระหว่าง ๒๓๙-๒๕๕ เกณฑ์ชีวิต^๕ โดยในปี ๒๕๕๓ ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ชีวิตนี้มาจากสองทางคือ หนึ่ง ข้อมูลสำรวจทัศนคติ (Survey Data) จำนวน ๑๑๐ เกณฑ์ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๕ ลักษณะข้อมูลจะอยู่ในรูปสเกลอันดับมีค่าระหว่าง ๑-๑๐ และสอง ข้อมูลสถิติ (Secondary Data หรือ Hard Data) ที่ได้จากแหล่งข้อมูลทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งสถาบันเครือข่าย ๕๘ สถาบัน จำนวน ๑๓๕ เกณฑ์ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๕๕ ดังนั้น เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันในปี ๒๕๕๓ มีทั้งหมด ๒๔๕ เกณฑ์^๖

การจัดกลุ่มเกณฑ์ชีวิตของ IMD แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มหลัก (Competitiveness Factors) และให้น้ำหนักกลุ่มร้อยละ ๒๕ เท่ากัน (๑) เศรษฐกิจ (Economic Performance) (๒) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) (๓) ประสิทธิภาพของภาคเอกชน (Business Efficiency) และ (๔) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งในแต่ละด้านประกอบด้วย ๕ ปัจจัยย่อย (Sub-Factor) และ ๒๐ กลุ่มย่อย (Sub-Factors) โดยแต่ละกลุ่มย่อยจะมีจำนวนเกณฑ์ชีวิตไม่เท่ากัน เริ่มตั้งแต่ ๒ ถึง ๒๑ เกณฑ์ชีวิต^๗ สำหรับปี ๒๕๕๓ IMD ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำนวน ๕๘ ประเทศ และได้ใช้เกณฑ์ชีวิตต่าง ๆ รวมทั้งหมด ๓๒๙ เกณฑ์ชีวิต เป็นเกณฑ์ชีวิตที่นำมาใช้ในการจัดอันดับจำนวน

^๕ ถ้านับรวมจำนวนเกณฑ์ชีวิตที่ได้นำมาคำนวณอันดับรวมด้วยจะอยู่ระหว่าง ๓๑๔ ถึง ๓๓๑ เกณฑ์ชีวิต

^๖ แผนภาพที่ ๑-๑ เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ IMD ประจำปี ๒๕๕๓

^๗ ในแต่ละปีจำนวนเกณฑ์ชีวิตอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

๒๔๕ เกณฑ์ชี้วัด ที่เหลืออีก ๘๔ เกณฑ์ชี้วัด เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยวิธีการจัดอันดับจะใช้การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร่วมกับการให้น้ำหนักเกณฑ์ชี้วัดในกลุ่มต่างๆ

๑.๒.๒ ข้อสังเกต

๑) IMD เน้นการใช้ปัจจัยเชิงโครงสร้างเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในขณะที่ WEF เน้นการใช้ปัจจัยด้านการประกอบธุรกิจเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และตั้งบนสมมติฐานที่สนับสนุนกลไกตลาดเป็นสำคัญ (Market Friendly)

๒) IMD ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในรูปของสถิติ ในสัดส่วนที่สูงกว่า WEF (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ ๕๕ ของ IMD และร้อยละ ๓๐ ของ WEF) หรืออีกนัยหนึ่ง WEF ให้น้ำหนักกับข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey) มากกว่า โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๐ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๔๕ ของ IMD ซึ่งข้อมูลที่เป็นความเห็นและอาจมีลักษณะที่มีอคติ (Bias) เพราะผู้ให้ข้อมูลมีความเข้าใจในคำถามที่แตกต่างและไม่เท่ากัน จึงทำให้ข้อมูลผันแปรตามประเทศต่างๆ และไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้อย่างมีนัยสำคัญ

๓) การถ่วงน้ำหนักของแต่ละเกณฑ์ชี้วัดในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของทั้ง IMD และ WEF มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจำนวนและน้ำหนักของเกณฑ์ชี้วัดในแต่ละกลุ่ม เช่น IMD ให้ความสำคัญน้ำหนักของแต่ละกลุ่มเท่ากัน (ร้อยละ ๕ ในแต่ละกลุ่มย่อย ๒๐ กลุ่ม) โดยน้ำหนักของเกณฑ์ชี้วัดมีค่าตั้งแต่ ๐.๑๖ ถึง ๒.๕ โดยเกณฑ์ชี้วัดที่มีน้ำหนักในการจัดอันดับสูงสุด คือ อัตราเงินเฟ้อและดัชนีค่าครองชีพ ในขณะที่ WEF ให้น้ำหนักในแต่ละกลุ่มใน ๑๒ สาขาหลัก ไม่เท่ากัน โดยมีน้ำหนักของเกณฑ์ชี้วัดตั้งแต่ ๐.๑๙ ถึง ๕.๐๐

๔) การคำนวณคะแนนและอันดับความสามารถในการแข่งขันรวมโดย IMD มีความแตกต่างจากการคำนวณของ WEF กล่าวคือ WEF ให้น้ำหนักของกลุ่มเกณฑ์ชี้วัดหลัก ๓ กลุ่ม (Basic Requirement, Efficiency Enhancers, Innovation and Sophistication Factors) แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มประเทศ โดยประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุน ซึ่งให้น้ำหนักของคะแนนใน ๓ กลุ่มหลักในสัดส่วน ๔:๕:๑ ในขณะที่ IMD ให้น้ำหนักและสัดส่วนในการคำนวณคะแนนและอันดับความสามารถในการแข่งขันรวมของแต่ละประเทศเท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ทำให้ผลของการคำนวณมีความแตกต่างกัน แม้ว่าจะได้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน

๕) ข้อมูลการสำรวจของ WEF และ IMD มาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน IMD (๗๒ ราย) และ WEF (๘๒ ราย) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนน้อยเกินไปและน่าจะไม่อยู่ในระดับที่จะเป็นตัวแทนความคิดเห็นภาคธุรกิจได้ (representative) อาจส่งผลทางลบต่อการประเมินจัดอันดับของไทย โดยไทยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ๘๒ และ ๘๖ ราย ในปี ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ ตามลำดับ แต่ลดลงเหลือเพียง ๕๙ ราย ในปี ๒๕๕๓ (คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๐๘๗ ของประชากรไทย) ในขณะที่บรูไน เวียดนามและมาเลเซียมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๑๑๑ ๑๐๔ และ ๑๑๐ ราย ตามลำดับ ดังนั้นขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอสำหรับการใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายตามหลักสถิติ

๖) WEF ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในรูปสถิติ (Secondary Data หรือ Hard Data) บางรายการขาดความต่อเนื่องและมีความผันผวนสูง เพราะมีการเปลี่ยนแปลงแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง และข้อมูลบางส่วนยังขาดความถูกต้องและไม่ทันสมัย รวมทั้งขาดความสอดคล้องต่อประเด็นที่ต้องการชี้วัด

๒. ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ข้อมูลจาก IMD และ WEF เพื่อแสดงสถานภาพการแข่งขันของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๕๓ และบ่งชี้ถึงจุดอ่อนต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทยระยะยาว รวมทั้งเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของไทยกับต่างประเทศ

๒.๑ เวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum : WEF)

๒.๑.๑ ปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยได้ถูกปรับลดอันดับลง ๒ อันดับ จากอันดับที่ ๓๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นอันดับที่ ๓๘ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบสาเหตุที่สำคัญประกอบด้วย **ปัจจัยความต้องการของพื้นฐาน (Basic Requirements)** ลดลงจากอันดับที่ ๔๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นอันดับที่ ๔๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (Macroeconomic Stability) ลดลงถึง ๒๔ อันดับ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Health and Primary Education) ลดลงมา ๑๙ อันดับ และสถาบันลดลง ๓ อันดับ แต่โครงสร้างพื้นฐานดีขึ้นดีขึ้น ๕ อันดับ ในขณะที่ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจก็ถูกปรับลดลง ๒ อันดับจากอันดับที่ ๔๗ มาอยู่ในอันดับที่ ๔๙ โดยความเชี่ยวชาญและความทันสมัยทางธุรกิจปรับตัวลดลง แต่ปัจจัยด้านนวัตกรรมปรับตัวดีขึ้น สำหรับปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Efficiency Enhancers) โดยภาพรวมดีขึ้นเพียง ๑ อันดับ เพราะปัจจัยย่อยส่วนใหญ่ลดลงแต่ไม่มากนัก (ดูตารางที่ ๒-๑)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยในแต่ละเสาหลัก พบว่าประเทศไทยซึ่งถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุน มีคะแนนในทุกเสาหลักสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน อีกทั้งยังมีโอกาสที่จะยกระดับการพัฒนาไปสู่ประเทศในกลุ่มที่ก้าวหน้ากว่า (ประเทศขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม) ได้ โดยจะเห็นว่าคะแนนของไทยในกลุ่มเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ขนาดตลาด และศักยภาพของตลาดแรงงาน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศในกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม ต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มปัจจัยที่ยังต้องได้รับการปรับปรุง เช่น และสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งต้องเร่งยกระดับการพัฒนาสถาบัน พัฒนาความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนวัตกรรม เป็นต้น

ตารางที่ ๒-๑ ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม (Global Competitiveness Index : GCI) ปี พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๓

ประเทศไทย	๒๕๔๘ -๔๙	๒๕๔๙ -๕๐	๒๕๕๐ -๕๑	๒๕๕๑ -๕๒	๒๕๕๒ -๕๓	๒๕๕๓ -๕๔
จำนวนประเทศ	๑๑๗	๑๒๕	๑๓๑	๑๓๔	๑๓๓	๑๓๙
ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม(GCI)	๓๓	๓๕	๒๘	๓๔	๓๖	๓๘
๑. ปัจจัยพื้นฐาน (Basic Requirements)	๓๔	๓๘	๔๐	๔๓	๔๓	๔๘
๑.๑ สถาบัน (Institutions)	๔๐	๔๐	๔๗	๕๗	๖๐	๖๔
๑.๒ โครงสร้างพื้นฐาน	๓๗	๓๘	๓๐	๒๙	๔๐	๓๕
๑.๓ เสถียรภาพเศรษฐกิจ	๑๑	๒๘	๒๗	๔๑	๒๒	๔๖
๑.๔ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๕	๘๔	๖๓	๕๘	๖๑	๘๐
๒. ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Efficiency Enhancers)	๔๑	๔๓	๒๙	๒๖	๔๐	๓๙
๒.๑ การศึกษาขั้นอุดมศึกษาและการฝึกอบรม	๔๓	๔๒	๔๔	๕๑	๕๔	๕๙
๒.๒ ประสิทธิภาพในตลาดสินค้า (Goods Market Efficiency)	-	-	๓๔	๔๖	๔๔	๔๑
๒.๓ ประสิทธิภาพในตลาดแรงงาน (Labour Market Efficiency)	-	-	๑๑	๑๓	๒๕	๒๔
๒.๔ ระดับการพัฒนาในตลาดการเงิน ()	-	-	-	๔๙	๔๙	๕๑
๒.๕ ขนาดของตลาด (Market Size)	-	-	๑๗	๒๑	๒๑	๒๓
๒.๖ ความพร้อมทางเทคโนโลยี (Technology Readiness)	๔๙	๔๘	๔๗	๖๖	๖๓	๖๘
๓. ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	๓๘	๓๖	๓๙	๔๖	๔๗	๔๙
๓.๑ ความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ (Business Sophistication)	๓๙	๔๐	๔๐	๔๖	๔๓	๔๘
๓.๒ นวัตกรรม (Innovation)	๓๘	๓๓	๓๖	๕๔	๕๗	๕๒

ที่มา: The Global Competitiveness Report WEF ๒๐๐๕-๐๖, ๒๐๐๖-๐๗, ๒๐๐๗-๐๘, ๒๐๐๘-๐๙, ๒๐๐๙-๑๐ และ ๒๐๑๐-๑๑

อย่างไรก็ตามวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงการต่างประเทศ ได้จัดการหารือแบบ Video conference ร่วมกับ World Economic Forum (WEF) โดยมีผู้แทนจาก สศช. และสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (Trade Management Association : TMA) เข้าร่วม เพื่อหารือเกี่ยวกับวิธีการประเมินจัดลำดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ WEF รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องในเรื่องข้อมูลสำหรับการจัดอันดับประเทศไทย ซึ่งผลการหารือ พบว่า การปรับลดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย ในรายงาน Global Competitiveness Report เป็นอันดับที่ ๓๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๔ จากอันดับที่ ๓๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓ มีสาเหตุที่สำคัญดังนี้ ๑) การจัดอันดับของไทยในบางเกณฑ์ชี้วัดปรับลดลงเป็นอย่างมาก เช่น เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ จากอันดับที่ ๒๒ เป็น ๔๖ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน จาก ๖๑ เป็น ๘๐ ๒) จำนวนประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเพิ่มมากขึ้นจาก ๑๓๓ ประเทศ เป็น ๑๓๙ ประเทศ ดังนั้นในภาพรวมอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยไม่เปลี่ยนแปลง

๒.๑.๒ เปรียบเทียบกับต่างประเทศ

๑) กลุ่มอาเซียนพบว่าประเทศไทยดีกว่าประเทศฟิลิปปินส์ กัมพูชา เวียดนาม ในทุกด้าน และประเทศไทยมีความได้เปรียบประเทศมาเลเซียเฉพาะด้านขนาดตลาดและตลาดแรงงาน และมีความได้เปรียบอินโดนีเซียเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านขนาดตลาดและนวัตกรรม (ดูตารางที่ ๒-๒)

ตารางที่ ๒-๒ GCI เปรียบเทียบระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	เวียดนาม	ฟิลิปปินส์	กัมพูชา	ฮ่องกง
GCI	๓๘	๓	๒๖	๔๔	๕๙	๘๕	๑๐๙	๑๑
๑. ปัจจัยพื้นฐาน	๔๘	๓	๓๓	๖๐	๗๔	๙๙	๑๑๓	๑
๑.๑ สถาบัน	๖๔	๑	๔๒	๖๑	๗๔	๑๒๕	๙๔	๘
๑.๒ โครงสร้างพื้นฐาน	๓๕	๕	๓๐	๘๒	๘๓	๑๐๔	๑๑๔	๑
๑.๓ เสถียรภาพเศรษฐกิจ	๔๖	๓๓	๔๑	๓๕	๘๕	๖๘	๑๑๖	๑๐
๑.๔ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๐	๓	๓๔	๖๒	๖๔	๙๐	๑๑๐	๒๘
๒. ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน	๓๙	๑	๒๔	๕๑	๕๗	๗๘	๑๐๓	๒
๒.๑ การศึกษาขั้นอุดมศึกษาและการฝึกอบรม	๕๙	๕	๔๙	๖๖	๙๓	๗๓	๑๒๒	๒๘
๒.๒ ประสิทธิภาพในตลาดสินค้า	๔๑	๑	๒๗	๔๙	๖๐	๙๗	๘๑	๒
๒.๓ ประสิทธิภาพในตลาดแรงงาน	๒๔	๑	๓๕	๘๔	๓๐	๑๑๑	๕๑	๓
๒.๔ ระดับการพัฒนาในตลาดการเงิน	๕๑	๒	๗	๖๒	๖๕	๗๕	๙๒	๑
๒.๕ ขนาดของตลาด	๒๓	๔๑	๒๙	๑๕	๓๕	๓๗	๙๖	๒๘
๒.๖ ความพร้อมทางเทคโนโลยี	๖๘	๑๑	๔๐	๙๑	๖๕	๙๕	๑๑๕	๕
๓. ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญธุรกิจ	๔๙	๑๐	๒๕	๓๗	๕๓	๗๕	๑๐๖	๒๔
๓.๑ ความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	๔๘	๑๕	๒๕	๓๗	๖๔	๖๐	๑๐๖	๑๗
๓.๒ นวัตกรรม	๕๒	๙	๒๔	๓๖	๔๙	๑๑๑	๑๐๘	๒๙

๒) เปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economies) พบว่า ในปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันที่ด้อยกว่าประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐฯ เกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาค (ดูตารางที่ ๒-๓) เนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกซึ่งเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๑ มีผลกระทบต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสิงคโปร์อย่างรุนแรง

ตารางที่ ๒-๓ GCI เปรียบเทียบระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม	ไทย	สิงคโปร์	ญี่ปุ่น	สหรัฐฯ	ฮ่องกง
GCI	๓๘	๓	๖	๔	๑๑
๑. ปัจจัยพื้นฐาน	๔๘	๓	๒๖	๓๒	๑
๑.๑ สถาบัน	๖๔	๑	๒๕	๔๐	๘
๑.๒ โครงสร้างพื้นฐาน	๓๕	๕	๑๑	๑๕	๑
๑.๓ เสถียรภาพเศรษฐกิจ	๔๖	๓๓	๑๐๕	๘๗	๑๐
๑.๔ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๐	๓	๙	๔๒	๒๘
๒. ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน	๓๙	๑	๑๑	๓	๒
๒.๑ การศึกษาชั้นอุดมศึกษาและการฝึกอบรม	๕๙	๕	๒๐	๙	๒๘
๒.๒ ประสิทธิภาพในตลาดสินค้า	๔๑	๑	๑๗	๒๖	๒
๒.๓ ประสิทธิภาพในตลาดแรงงาน	๒๔	๑	๑๓	๔	๓
๒.๔ ระดับการพัฒนาในตลาดการเงิน	๕๑	๒	๓๙	๓๑	๑
๒.๕ ขนาดของตลาด	๒๓	๔๑	๓	๑	๒๘
๒.๖ ความพร้อมทางเทคโนโลยี	๖๘	๑๑	๒๘	๑๗	๕
๓. ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	๔๙	๑๐	๑	๔	๒๔
๓.๑ ความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	๔๘	๑๕	๑	๘	๑๗
๓.๒ นวัตกรรม	๕๒	๙	๔	๑	๒๙

ที่มา: The Global Competitiveness Report WEF ๒๐๐๕-๐๖, ๒๐๐๖-๐๗, ๒๐๐๗-๐๘, ๒๐๐๘-๐๙, ๒๐๐๙-๑๐ และ ๒๐๑๐-๑๑

๒.๒ ข้อมูลจากสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute of Management Development : IMD)

๒.๒.๑ แม้ว่า WEF ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยลดลงมาอยู่ในอันดับ ๓๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๔ แต่หากพิจารณาผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) ซึ่งได้ทำการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ ๕๘ ประเทศทั่วโลก และใช้เกณฑ์ชี้วัดมากกว่า ๓๐๐ เกณฑ์ชี้วัดใน ๔ กลุ่มหลักในการจัดอันดับ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ IMD จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ในลำดับที่ ๒๖ คงที่เท่ากับปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยใน ๔ กลุ่มหลัก มีดังนี้

๑) **สมรรถนะทางเศรษฐกิจ** ปรับตัวดีขึ้นถึง ๘ อันดับจากอันดับที่ ๑๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นอันดับที่ ๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เนื่องมาจากปัจจัยชี้วัดย่อยปรับตัวดีขึ้นทุกปัจจัย โดยสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศปรับตัวขึ้นถึง ๑๓ อันดับ จากอันดับที่ ๔๘ เป็นอันดับที่ ๓๕ การค้าระหว่างประเทศปรับตัวขึ้น ๑๑ อันดับ จากอันดับที่ ๑๖ เป็นอันดับที่ ๕ และการลงทุนระหว่างประเทศปรับตัวขึ้น ๘ อันดับ จากอันดับที่ ๔๖ เป็นอันดับที่ ๓๘ ในขณะที่ การจ้างงานและระดับราคาซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับดีมาโดยตลอดประมาณอันดับที่ ๓-๙ มีการปรับตัวดีขึ้นปัจจัยละหนึ่งอันดับ ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ อยู่ในอันดับที่ ๓ และ ๔ ตามลำดับ

๒) **ประสิทธิภาพของภาครัฐ** ลดลงเล็กน้อย ๑ อันดับ จากอันดับที่ ๑๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นอันดับที่ ๑๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเหตุผลที่สำคัญดังนี้คือ แม้ว่าฐานะการคลังดีขึ้นถึง ๖ อันดับจาก อันดับที่ ๒๐ เป็นอันดับที่ ๑๔ และนโยบายการคลังและกฎหมายด้านธุรกิจปรับตัวดีขึ้นอย่างละ ๑ อันดับ แต่กรอบการบริหารด้านสถาบันและสังคมปรับตัวลดลง ๖ และ ๗ อันดับ จากอันดับที่ ๒๖ และ ๒๖ เป็นอันดับที่ ๓๒ และ ๓๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒-๔ ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ๔ ด้าน

ปี	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
อันดับรวม	๓๒	๓๓	๒๗	๒๖	๒๖
๑. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ	๒๑	๑๕	๑๒	๑๔	๖
๑.๑ เศรษฐกิจในประเทศ	๕๕	๔๗	๔๘	๔๘	๓๕
๑.๒ การค้าระหว่างประเทศ	๑๕	๑๓	๒๑	๑๖	๕
๑.๓ การลงทุนระหว่างประเทศ	๔๗	๔๕	๔๗	๔๖	๓๘
๑.๔ การจ้างงาน	๖	๖	๔	๔	๓
๑.๕ ระดับราคา	๙	๖	๔	๕	๔
๒. ประสิทธิภาพของภาครัฐ	๒๑	๒๗	๒๒	๑๗	๑๘
๒.๑ ฐานะการคลัง	๒๑	๑๖	๒๙	๒๐	๑๔
๒.๒ นโยบายการคลัง	๔	๖	๕	๘	๗
๒.๓ กรอบการบริหารด้านสถาบัน	๒๕	๔๕	๔๐	๒๖	๓๒
๒.๔ กฎหมายด้านธุรกิจ	๓๓	๓๗	๒๙	๒๙	๒๘
๒.๕ กรอบการบริหารด้านสังคม	๓๙	๔๐	๓๖	๒๖	๓๓
๓. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน	๒๘	๓๔	๒๕	๒๕	๒๐
๓.๑ ผลผลิตภาพและประสิทธิภาพ	๔๘	๔๘	๔๘	๕๐	๔๙
๓.๒ ตลาดแรงงาน	๖	๗	๓	๗	๒
๓.๓ การเงิน	๔๑	๔๔	๓๑	๒๒	๑๘
๓.๔ การบริหารจัดการ	๒๖	๓๕	๑๙	๑๕	๑๓
๓.๕ ทักษะคนและค่านิยม	๒๐	๓๐	๒๐	๑๙	๑๙
๔. โครงสร้างพื้นฐาน	๔๘	๔๘	๓๙	๔๒	๔๖
๔.๑ สาธารณูปโภคพื้นฐาน	๓๘	๓๕	๒๙	๒๙	๒๖
๔.๒ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี	๔๘	๔๘	๔๓	๓๖	๔๘
๔.๓ โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์	๕๓	๔๙	๓๗	๔๐	๔๐
๔.๔ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม	๔๘	๔๘	๔๗	๕๐	๕๑
๔.๕ การศึกษา	๔๘	๔๖	๔๓	๔๗	๔๗

ที่มา: IMD Yearbook ๒๐๐๖, ๒๐๐๗, ๒๐๐๘, ๒๐๐๙, ๒๐๑๐

๓) **ประสิทธิภาพของภาคเอกชน** ได้รับการจัดอันดับดีขึ้น ๕ อันดับจากลำดับที่ ๒๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นอันดับที่ ๒๐ ในปี ๒๕๕๓ เนื่องมาจากปัจจัยย่อยส่วนใหญ่ปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะตลาดแรงงานและการเงินปรับตัวดีขึ้น ๕ และ ๔ อันดับ จากอันดับที่ ๗ และ ๒๒ เป็นอันดับที่ ๒ และ ๑๘ ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการปรับตัวขึ้น ๒ และ ๑ อันดับจากอันดับที่ ๕๐ และ ๑๕ เป็นอันดับที่ ๔๙ และ ๑๓ แต่ปัจจัยทักษะคนและค่านิยมไม่เปลี่ยนแปลง

๔) **โครงสร้างพื้นฐาน** ลดลง ๔ อันดับ จากอันดับที่ ๔๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาอยู่ในอันดับที่ ๔๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เนื่องจากปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีปรับตัวลดลงถึง ๑๒ อันดับ จากอันดับที่ ๓๖ เป็นอันดับที่ ๔๘ ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ ปรับตัวเพิ่มขึ้นและลดลงเล็กน้อย อีกทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ไม่เปลี่ยนแปลงอาจจะมีผลมาจากรัฐให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์พื้นฐานด้านฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์ โดยจัดให้มีโครงการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านนี้ขึ้นในประเทศ และมีแนวคิดที่จะจัดตั้งให้เป็นองค์กรถาวรเพื่อสร้างฐานรากทางวิชาการของไทยให้มีความแข็งแกร่งต่อไป เพราะทั้ง ๒ ศาสตร์เป็นฐานรากขององค์ความรู้เกือบทุกสาขาวิชา

๒.๒.๒ เปรียบเทียบอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยกับต่างประเทศปี ๒๕๕๓

๑) เปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่าประเทศไทยดีกว่าประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์เท่านั้น

ตารางที่ ๒-๕ IMD เปรียบเทียบระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์
อันดับความสามารถในการแข่งขันรวม	๒๖	๑	๑๐	๓๕	๓๙
๑. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance)	๖	๕	๘	๒๗	๓๔
๒. ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency)	๑๘	๒	๙	๒๓	๓๑
๓. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน (Business Efficiency)	๒๐	๑	๔	๓๔	๓๒
๔. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	๔๖	๑๑	๒๕	๕๕	๕๖

๒) เปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economies) พบว่า ในปี ๒๕๕๒ ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันที่ดีกว่าประเทศสิงคโปร์ทุกเรื่อง แต่ดีกว่าสหรัฐอเมริกาในเรื่องประสิทธิภาพภาครัฐ และดีกว่าญี่ปุ่นในเรื่องประสิทธิภาพภาครัฐ ประสิทธิภาพภาคเอกชน และสมรรถนะทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๒-๖ การจัดอันดับของ IMD เปรียบเทียบระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันรวม	ไทย	สิงคโปร์	ญี่ปุ่น	สหรัฐฯ
อันดับความสามารถในการแข่งขันรวม	๒๖	๑	๒๗	๓
๑. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance)	๖	๕	๓๙	๑
๒. ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency)	๑๘	๒	๓๗	๒๒
๓. ประสิทธิภาพของภาคเอกชน (Business Efficiency)	๒๐	๑	๒๓	๑๓
๔. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	๔๖	๑๑	๑๓	๑

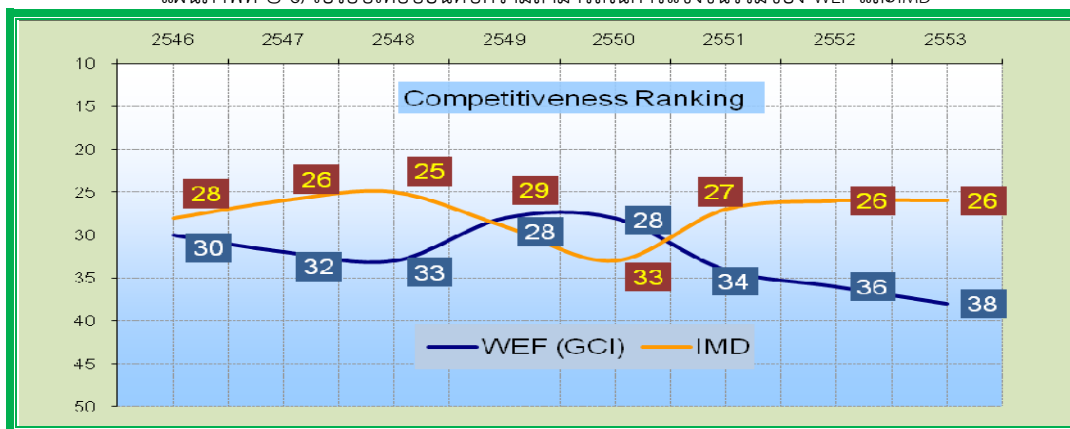
๒.๓ เปรียบเทียบข้อมูลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดย IMD และ WEF

ข้อมูลผลการจัดอันดับความสามารถของการแข่งขันของ IMD และ WEF มีทิศทางที่ตรงกันข้ามกันหรือแตกต่างกัน กล่าวคือ WEF ลดอันดับของไทยให้แยกลง ๒ อันดับ ในขณะที่ IMD คงอันดับของไทย ซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้คือ

๒.๓.๑ การให้น้ำหนักรวมเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยที่เป็นข้อมูลวัตถุวิสัย (Hard data) กับปัจจัยที่เป็นการสำรวจความเห็น (Opinion survey) พบว่า WEF ให้น้ำหนักปัจจัยที่เป็นการสำรวจความเห็นมากถึงร้อยละ ๗๐ ในขณะที่ IMD ให้น้ำหนักปัจจัยที่เป็นความเห็นเพียงร้อยละ ๔๕ ของคะแนนทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า WEF ใช้เกณฑ์ที่เป็นความเห็นในสัดส่วนที่มากกว่าเกณฑ์ที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในรูปของสถิติ ซึ่งข้อมูลที่เป็นความเห็นและอาจมีลักษณะที่มีอคติ (Bias) ผันแปรตามประเทศต่างๆ และไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้อย่างมีนัยสำคัญ

๒.๓.๒ เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของไทยรายปัจจัยจากข้อมูลวัตถุวิสัยรายปัจจัยระหว่าง IMD และ WEF พบว่ามีผลของการวิเคราะห์ที่ไม่แตกต่างกัน เพราะเป็นข้อมูลที่เก็บเป็นประจำปี (Time Series) อย่างไรก็ตามมีข้อมูลเชิงประจักษ์บางตัวที่มีค่าแตกต่างกัน เพราะช่วงเวลาไม่ตรงกัน เช่น ค่าช่วงอายุขยอชีวิต (life expectancy หมายถึง อายุคาดเฉลี่ย หรือ อายุขัยเฉลี่ย ในหนังสือ ศัพท์านุกรมการวิจัยประชากรและสังคม นิยมใช้อายุคาดเฉลี่ย) (Life Expectancy) ของ IMD ล้าสมัยกว่าของ WEF จึงทำให้ผลการวิเคราะห์แตกต่างกัน

แผนภาพที่ ๒-๑ เปรียบเทียบอันดับความสามารถในการแข่งขันรวมของ WEF และ IMD

๒.๓.๓ ผลจากการหารือระหว่างผู้แทนไทย (ประกอบด้วย กระทรวงต่างประเทศ สศช. ภาคเอกชน) และ WEF ผ่าน VDO Conference พบว่า WEF ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ส่วนมากที่ได้จากองค์การระหว่างประเทศ โดยไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องกับข้อมูลแหล่งอื่นๆ ส่งผลต่อการจัดอันดับไทย ทำให้ข้อมูลหลายตัวมีข้อบกพร่อง ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงและมีความไม่สอดคล้องกัน (inconsistency) ในแต่ละปี ดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจมหภาค เช่น เกณฑ์ชี้วัดด้านหนี้สาธารณะ (Indicator ๓.๐๕: Government debt) ปรับลดอันดับไทยเป็น ๘๖ (ลดลง ๒๐ อันดับ) ซึ่งผลจากการตรวจสอบพบว่า ข้อมูลสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ที่ WEF ใช้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่ที่ร้อยละ ๔๙ ไม่สอดคล้องกับข้อมูลทางฝ่ายไทยมี อยู่ที่ร้อยละ ๔๕.๒๓๔ แม้ว่าอ้างอิงจากแหล่งเดียวกัน คือ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นผลให้ WEF ต้องกลับไปตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวอีกครั้ง

๒) ด้านการศึกษา เช่น เกณฑ์ชี้วัดด้านการเข้าศึกษาระดับประถม (Indicator ๔.๑๐: Primary education enrollment rate) ปรับให้ไทยอยู่ในอันดับที่ ๑๐๐ (ลดลง ๔๗ อันดับ) โดยผลจากการตรวจสอบพบว่า WEF ใช้ข้อมูลอัตราการศึกษาระดับประถมของไทยจาก ๒ แหล่ง โดยในปี ๒๕๕๐ ใช้ข้อมูลจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) อยู่ที่ร้อยละ ๙๕ และในปี ๒๕๕๑ ใช้ข้อมูลจาก ธนาคารโลกอยู่ที่ร้อยละ ๘๙.๐๗๐๗ ซึ่งการเปรียบเทียบข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีวิธีการเก็บแตกต่างกันอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ความถูกต้องและน่าเชื่อถือลดลง

๓) ด้านสาธารณสุข เกณฑ์ชี้วัดด้านการเสียชีวิตของทารก (Indicator ๔.๐๗: Infant mortality) ปรับให้ไทยอยู่ที่อันดับ ๖๐ (ลดลง ๒๔ อันดับ) ซึ่งผลจากการตรวจสอบ พบว่า มีการใช้ข้อมูลอัตราการเสียชีวิตของทารกในประเทศไทย โดยในรายงาน GCI ๒๐๐๙-๒๐๑๐ ใช้ข้อมูลจากธนาคารโลก อยู่ที่ร้อยละ ๑๓ และในรายงาน GCI ๒๐๑๐-๒๐๑๑ ได้เปลี่ยนไปใช้ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกแทน ทำให้ข้อมูลมีความผันผวนในระดับสูง

๒.๓.๔ เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของไทยรายปัจจัย จากข้อมูลการสำรวจความเห็น โดยแบ่งออกเป็น ๖ กลุ่ม ได้แก่ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพของภาครัฐ ประสิทธิภาพภาคเอกชน สุขภาพและการศึกษา โครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค และเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเปรียบเทียบระหว่างปี พบว่าผลการประเมินในบางกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่บางกลุ่มแตกต่างกัน เช่น ในปี ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ พบว่า ผลการประเมินความสามารถในการแข่งขันในกลุ่มประสิทธิภาพภาครัฐในกรณีของไทยที่ดำเนินการโดย WEF และ IMD มีความแตกต่างกัน โดย WEF ประเมินประสิทธิภาพภาครัฐปี ๒๕๕๒ เทียบกับ ๒๕๕๑ มีคะแนนลดลง ในขณะที่การประเมินของ IMD ให้คะแนนเพิ่มขึ้น สำหรับกลุ่มที่เหลือมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการให้น้ำหนัก พบว่าทั้ง WEF และ IMD มี

ความสอดคล้องกัน โดยให้น้ำหนักในกลุ่มประสิทธิภาพภาครัฐ มากที่สุด รองลงมาคือประสิทธิภาพภาครัฐ (ดูตารางที่ ๒-๗)

ตารางที่ ๒-๗ เปรียบเทียบผลการประเมินปัจจัยที่ได้จากการสำรวจความเห็น

	Δ Average Score ๒๐๐๘-๐๙		Weight	
	WEF	IMD	WEF	IMD
เสถียรภาพของ ศก. มหภาค	-๐.๑๔๐	-๐.๑๗๗	๑.๘๒	๒.๘๑
ประสิทธิภาพภาครัฐ	-๐.๙๖๕	๐.๔๔๒	๑๐.๔๒	๑๒.๕๑
ประสิทธิภาพภาครัฐกิจ	-๐.๓๗๗	-๐.๐๗๓	๑๕.๖๐	๒๐.๗๓
สุขภาพและการศึกษา	๐.๑๒๗	๐.๗๒๒	๓.๖๘	๘.๐๔
โครงสร้างพื้นฐาน	๐.๗๓๗	๐.๓๑๖	๑.๔๘	๘.๕๗
เทคโนโลยีและนวัตกรรม	๐.๑๖๕	๐.๐๔๑	๑.๙๒	๖.๐๔
น้ำหนัก	-	-	๓๔.๙๒	๕๘.๖๙

๒.๕ การบริหารจัดการข้อมูลจาก WEF และ IMD เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย แม้ว่าการได้มาของข้อมูลของทั้งสององค์ จะมีปัญหา แต่ผลการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ใกล้เคียงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระดับหนึ่ง นอกจากนี้ในการวิเคราะห์จุดอ่อนของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในระยะยาวนี้จะเป็นการวิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดย่อยที่เป็นปัญหาสะสมมาเป็นเวลาดังแต่เริ่มมีการจัดทำข้อมูลของทั้งสององค์ และยังไม่ได้รับการแก้ไข รวมทั้งเป็นเกณฑ์ชี้วัดที่องค์กรทั้งสองให้น้ำหนักมากกว่าเกณฑ์อื่นๆ ด้วย ดังนั้นการจัดการข้อมูลจึงดำเนินการดังนี้

๒.๕.๑ เก็บข้อมูลของเกณฑ์ย่อยรายปี (Time series) ตั้งปี ๒๐๐๒ ถึง ๒๐๑๐ โดยข้อมูลของ WEF ซึ่งภายใต้เกณฑ์ชี้วัด ๑๒ เสาหลัก (Pillar) และ ๓ ปัจจัยตามลำดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีเกณฑ์ชี้วัด (Criteria) ย่อย ประมาณ ๑๑๗ รายการ เพื่อจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำนวน ๑๓๙ ประเทศ ในขณะที่ข้อมูลของ IMD ซึ่งใช้เกณฑ์ชี้วัดมากกว่า ๓๐๐ รายการใน ๔ กลุ่มหลัก เพื่อจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ ๕๘ ประเทศทั่วโลก ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้เป็นเกณฑ์ชี้วัดนี้มาจากสองประเภท คือ (๑) ข้อมูลเชิงประจักษ์ในรูปสถิติ (Secondary Data หรือ Hard Data) ที่ได้จากแหล่งข้อมูลทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งสถาบันเครือข่ายต่างๆ และ (๒) ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อการบูรณาการข้อมูลของ WEF และ IMD พบว่าเกณฑ์ชี้วัดย่อยทั้งหมดประมาณ ๔๔๗ รายการ แต่เมื่อพิจารณาเกณฑ์ย่อยบางเกณฑ์จะมีลักษณะคล้ายกัน โดยเฉพาะข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งหมด ๘๕ ตัว ดังนั้นปัจจัยย่อยที่ใช้วิเคราะห์จุดอ่อนความสามารถในการแข่งขันของประเทศมีทั้งหมด ๓๖๒ รายการ

๒.๕.๒ จัดกลุ่มเกณฑ์ย่อยออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้คือ

๑) เศรษฐกิจมหภาค วิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดที่มีผลกระทบในเชิงกว้างหรือฐานรากของเศรษฐกิจที่มีต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒) ภาคการผลิต ทบทวนโครงสร้างการผลิตประกอบด้วย ภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ และวิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของภาคเอกชน เพราะภาคเอกชนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนภาคการผลิต

๓) ปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อต่อภาคการผลิต วิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับโครงสร้างการผลิต เช่น โครงสร้างพื้นฐาน และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นต้น

๓. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยที่เป็นจุดอ่อนเชิงโครงสร้างของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกปัจจัยย่อย ที่สะท้อนว่าเป็นจุดอ่อนโครงสร้างของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ระยะยาว) มี ๓ ประการดังนี้ คือ

๓.๑ มีอันดับในปี ๒๐๑๐ อยู่ในช่วงที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ โดยพิจารณาจากอันดับที่อยู่นอกช่วงค่า ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับเฉลี่ย (Mean) (ค่า Mean + SD) โดยมีอันดับที่ ๗๐ ขึ้นไป สำหรับ WEF และมีอันดับที่ ๓๐ ขึ้นไป สำหรับ IMD

๓.๒ มีการลดลงของอันดับหรือมีอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่ต่ำมาตลอด ตั้งแต่ปี ๒๐๐๒(หรือ ๒๐๐๔) ถึง ๒๐๑๐

ผลการศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนเชิงโครงสร้างในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย ในระยะยาว พบว่า ลักษณะข้อมูลเกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์หรือ (Hard data) จะไม่แตกต่างกัน โดย WEF มีทั้งหมด ๓๒ รายการ IMD มี ๑๓๕ รายการ ดังนั้น เกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ถ้าไม่นับซ้ำประมาณ ๑๓๕ รายการ ในขณะที่ข้อมูลเชิงคุณภาพหรือได้จากการสำรวจความคิดเห็นมีความแตกต่างกันในลักษณะคำถามแต่สะท้อนภาพไปตามกลุ่มที่จัด โดย WEF มีทั้งหมด ๗๘ รายการ และ IMD มี ๑๑๐ รายการ จึงทำให้เกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยที่เป็นเชิงคุณภาพ มีทั้งหมด ๑๘๘ รายการ อย่างไรก็ตามเนื่องจากเงื่อนไขของการคัดเลือกเราพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับเฉลี่ย โดย WEF จะเลือกเฉพาะที่อันดับที่ ๗๐ และที่สูงกว่า ๗๐ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะมีประเทศที่ถูกจัดอันดับทั้งหมด ๑๓๙-๑๔๑ ประเทศ และประเทศไทยถูกจัดอันดับที่ ๓๔-๓๘ ในขณะที่ IMD จะเลือกเฉพาะที่อันดับที่ ๓๐ และมากกว่า ๓๐ มีประเทศที่ถูกจัดอันดับทั้งหมด ๔๙-๖๑ และประเทศไทยถูกจัดอันดับที่ ๓๒-๒๖ ดังนั้นเกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยของ IMD จึงถูกเลือกมากกว่า เกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยของ WEF อย่างไรก็ตามลักษณะของข้อมูลไม่แตกต่างกันมาก

ดังนั้นเกณฑ์ตัวชี้วัดย่อยที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดมี ๓๓๐ รายการ แบ่งเป็นเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจมหภาคมีทั้งหมด ๔๑ รายการ มีจุดอ่อน ๑๓ รายการหรือร้อยละ ๓๑.๗ ในขณะที่ภาคการผลิต มีทั้งหมด ๑๒๐ รายการ มีจุดอ่อนทั้งหมด ๑๔ รายการหรือร้อยละ ๑๑.๗ สำหรับด้านปัจจัยแวดล้อมมีทั้งหมด ๑๖๙ รายการ มีจุดอ่อน ๘๒ รายการ (ร้อยละ ๔๘.๕) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพภาครัฐ ๗๘ รายการมีปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนทั้งหมด ๓๐ รายการหรือร้อยละ ๓๘.๕ บริการสุขภาพ/การศึกษา/สิ่งแวดล้อม ๔๒ รายการมีปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน ๒๒ รายการหรือร้อยละ ๕๒.๔ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๒๗ รายการ เป็นจุดอ่อน ๑๘ รายการหรือร้อยละ ๖๖.๗ และโครงสร้างพื้นฐานมี ๒๒ รายการ มีจุดอ่อน ๑๒ หรือร้อยละ ๕๔.๕

๓.๒ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ สศช. ได้มีหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการ รศก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๓ พร้อมทั้งรายงานการศึกษาสถานภาพความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยปี ๒๕๕๒ และรายละเอียดตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน โดย WEF และ IMD ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๒๔ หน่วยงาน เพื่อตรวจสอบข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างกล่าว และรายงานผลการดำเนินการให้ สศช. ทราบ ดังตาราง ๓-๒

ตารางที่ ๓-๑ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนเชิงโครงสร้างของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน โดยข้อมูลของ WEF และ IMD

กลุ่ม	ตัวชี้วัดทั้งหมด	ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทย
(๑) เศรษฐกิจมหภาค	๔๑	๑๓ (ร้อยละ ๓๑.๗)
(๒) ภาคการผลิต	๑๒๐	๑๔ (ร้อยละ ๑๑.๗)
(๓) ปัจจัยแวดล้อม	๑๖๙	๘๒ (ร้อยละ ๔๘.๕)
(๓.๑) ประสิทธิภาพภาครัฐ	๗๘	๓๐ (ร้อยละ ๓๘.๕)
(๓.๒) บริการสุขภาพ การศึกษาและสิ่งแวดล้อม	๔๒	๒๒ (ร้อยละ ๕๒.๔)
(๓.๓) โครงสร้างพื้นฐาน	๒๒	๑๒ (ร้อยละ ๕๔.๕)
(๓.๔) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๒๗	๑๘ (ร้อยละ ๖๖.๗)
รวม	๓๓๐	๑๐๙ (๓๓.๐)

ตารางที่ ๓-๒ จำนวนตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน โดย WEF และ IMD

แยกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	จำนวนตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทย (รายการ)
๑. สำนักงานรัฐมนตรี	๑๐
๒. กระทรวงกลาโหม	๓
๓. กระทรวงการคลัง	๓๖
๔. กระทรวงการต่างประเทศ	๑
๕. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๔
๖. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑
๗. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒
๘. กระทรวงคมนาคม	๒
๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑
๑๐. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑๔
๑๑. กระทรวงพาณิชย์	๓๐
๑๒. กระทรวงยุติธรรม	๒
๑๓. กระทรวงแรงงาน	๑๑
๑๔. กระทรวงวัฒนธรรม	๒
๑๕. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๔
๑๖. กระทรวงศึกษาธิการ	๓๑
๑๗. กระทรวงสาธารณสุข	๑๕
๑๘. กระทรวงอุตสาหกรรม	๓๐
๑๙. ธนาคารแห่งประเทศไทย	๖
๒๐. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๓
๒๑. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	๓
๒๒. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๔
๒๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๗
๒๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	๒

๔. จุดอ่อนเชิงโครงสร้างในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔.๑ เศรษฐกิจมหภาค แม้ว่าเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากปัญหาเศรษฐกิจการเงินโลกในช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๒ แต่เศรษฐกิจไทยสามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วตั้งแต่ครึ่งหลังของปี ๒๕๕๒ จากความแข็งแกร่งของปัจจัยพื้นฐานและการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เหมาะสม ทำให้สามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมไว้ได้ โดยฐานะการคลังยังแข็งแกร่ง ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจาก ๓๐,๕๓๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงแผนฯ ๗ เป็น ๑๑๒,๒๙๓ ล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนฯ ๑๐ ซึ่งคิดเป็น ๓.๕ เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น และเท่ากับมูลค่าการนำเข้า ๙.๑๒ เดือน หนี้สาธารณะลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๕๗.๑ ของ GDP ในปี ๒๕๕๔ มาอยู่ที่ร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๕๓ ซึ่งอยู่ในกรอบความยั่งยืนทางการคลัง การจ้างงานและดุลบัญชีเดินสะพัดอยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความเสี่ยง ซึ่งเมื่อพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลจาก WEF และ IMD พบว่า แม้ว่าสมรรถนะทางเศรษฐกิจของไทยโดยภาพรวมปรับตัวดีขึ้น แต่ยังมีปัจจัยย่อยบางปัจจัยยังอยู่ในระดับต่ำ จนกลายเป็นปัญหาตามมาโดยตลอด พบว่าสามารถแบ่งออกเป็น

๔.๑.๑ ดุลการค้าขาดดุล เพราะสัดส่วนของมูลค่าส่งออกต่อการนำเข้าอยู่ในระดับต่ำ เพราะมีการส่งออกน้อยกว่าการนำเข้า ในขณะที่แม้ว่าอัตราการขยายตัวของการส่งออกด้านการค้าบริการมีการปรับระดับสูงขึ้น แต่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังต่ำกว่าอีกหลายประเทศ อย่างไรก็ตามในปี ๒๐๑๐ ทั้งสองปัจจัยมีการปรับตัวดีขึ้นหลายอันดับ นอกจากนี้การส่งออกของไทยผันผวนตามสถานการณ์ตลาดโลก เพราะเศรษฐกิจของไทยส่วนใหญ่พึ่งพาการส่งออก โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของการส่งออกสินค้าและบริการทั้งหมดเป็นสินค้าจากภาคอุตสาหกรรม และกระจุกตัวอยู่กับสินค้าไม่กี่ตัว เช่น ชิ้นส่วนยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ และตลาดสำคัญไม่กี่ตลาด เช่น ญี่ปุ่น และ สหรัฐฯ เป็นต้น

ตารางที่ ๔-๑ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

	เกณฑ์ชี้วัด	อันดับความสามารถในการแข่งขัน						น้ำหนัก
		๒๐๑๐	๒๐๐๙	๒๐๐๘	๒๐๐๖	๒๐๐๔	๒๐๐๒	
IMD	Relocation threats of production	๔๖	๔๖	๔๓	๒๖	๒๕		๐.๒๒
IMD	Resilience of the economy	๒๑	๓๐	๓๔	๒๑	๑๐	๓๖	๐.๓๖
IMD	Financial card transactions	๔๓	๔๗	๔๘				๐.๓๘
IMD	Stock market capitalization (%GDP)	๒๙	๓๓	๓๐	๒๖	๔๕		๐.๓๘
IMD	Direct investment flows abroad (%GDP)	๒๙	๓๗	๓๙	๔๘	๕๓	๔๘	๐.๔๓
IMD	Direct investment flows abroad (US\$)	๓๐	๓๙	๓๙	๔๗	๕๑	๔๘	๐.๔๓
IMD	Direct investment flows inward (%GDP)	๒๔	๓๒	๒๔	๓๔	๔๒	๓๓	๐.๔๓
IMD	Direct investment stocks abroad (US\$)	๓๐	๔๓	๔๑	๔๘	๔๗	๓๗	๐.๔๓
IMD	Direct investment stocks inward - growth		๓๖	๒๕	๔๗	๔๔	๒๘	๐.๔๓
IMD	Direct investment stocks inward (US\$)	๒๘	๓๓	๓๒	๓๗		๓๔	๐.๔๓
IMD	Portfolio investment liabilities (US\$)	๓๙	๓๘	๓๔	๕๐	๕๐	๔๒	๐.๔๓
IMD	Exports of commercial services - growth	๑๖	๔๓	๓๑	๑๖	๘	-	๐.๔๘
IMD	Terms of trade index	๒๘	๓๗	๓๕	๓๙	๕๒	๔๐	๐.๔๘

๔.๑.๒ การลงทุนระหว่างประเทศผันผวนและปรับตัวแย่ลงมาโดยตลอด กลุ่มนี้มีปัจจัยที่มีค่าถ่วงน้ำหนักระดับกลาง ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงทั้งจากต่างประเทศและนักลงทุนไทยออกไปลงทุนในต่างประเทศ ทั้งการลงทุนในภาคการผลิตและในตลาดหุ้น มีลักษณะผันผวนและปรับตัวแย่ลงมาโดยตลอด แม้ว่าในปี ๒๐๑๐ จะปรับตัวดีขึ้นมากแต่ก็ยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ส่งผลให้แนวโน้มการย้ายฐานการผลิตไปต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ แสดงให้เห็นว่าประเทศกำลังเผชิญกับปัญหาการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในสาขาการผลิตที่ต้องพึ่งพาแรงงานเป็นหลัก (Labour based production) ในขณะเดียวกันก็ไม่สามารถแข่งขันกับกลุ่มประเทศที่มีสาขาการผลิตที่เน้นการใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้เป็นหลัก ประเทศไทยอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากประเทศเศรษฐกิจที่เน้นการใช้แรงงานไปสู่ประเทศเศรษฐกิจที่เน้นการใช้องค์ความรู้นวัตกรรมเป็นหลัก จึงอาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ความสามารถในการปรับตัวของระบบ

เศรษฐกิจต่อวัฏจักรเศรษฐกิจซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะเศรษฐกิจตกต่ำ ระยะเศรษฐกิจฟื้นตัว ระยะเศรษฐกิจรุ่งเรือง และระยะเศรษฐกิจถดถอย ยังอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าจะดีขึ้นหลายอันดับ ยังคงต้องปรับปรุงต่อไป

๔.๒ ภาคการผลิต การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมาได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตโดยภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้จากสัดส่วนการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการเปลี่ยนจากร้อยละ ๑:๓:๖ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ เป็น ๑:๔:๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ โดยมีผลของการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนี้ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่มีบทบาทสูงต่อระบบเศรษฐกิจ แต่ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของภาคอุตสาหกรรมยังไม่ได้มีการพัฒนาเท่าที่ควร โดยมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๘.๑ ในปี ๒๕๔๒ เป็นร้อยละ ๔๑.๓ ในปี ๒๕๕๒ เป็นผลมาจากการย้ายฐานการผลิตเพื่อการส่งออกของประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งกระจุกตัวอยู่ ๔ กลุ่มอุตสาหกรรม คือ ปิโตรเลียม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า มีสัดส่วนของการผลิตสูงถึงร้อยละ ๔๑.๘ ของภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด นอกจากนี้ ผลผลิตภาพการผลิตเฉลี่ยช่วงสองปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ (ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๑) ขยายร้อยละ ๒.๖๖ เท่านั้น เนื่องจากการผลิตส่วนใหญ่อาศัยปัจจัยทุน และพึ่งพาวัตถุดิบและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยอัตราส่วนของการใช้วัตถุดิบนำเข้าต่อวัตถุดิบในประเทศของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจาก ๑:๔ ในปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓ เป็น ๑:๑ ในปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ทำให้ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้รับจ้างผลิตส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อประเทศต่ำ ยิ่งไปกว่านั้น แม้ว่าการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในขณะที่การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่สามารถปรับตัวได้ทัน นำไปสู่ความไม่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลให้โครงสร้างการผลิตมีความอ่อนแอและได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกได้ง่าย

สำหรับภาคเกษตรมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะในมิติด้านความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน เป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของคนส่วนใหญ่ในประเทศ และเป็นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรม ในช่วงที่ผ่านมา ภาคเกษตรมีการเติบโตน้อยกว่าภาคการผลิตอื่น ส่งผลให้สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ลดจากร้อยละ ๑๐.๑ ในปี ๒๕๔๒ เป็นร้อยละ ๙.๑๖ ในปี ๒๕๕๒ และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๒.๙๘ ต่อปี ในช่วงแผนฯ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) และลดลงเป็นร้อยละ ๑.๓๐ ต่อปี ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนฯ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๒) ในขณะเดียวกันผลผลิตภาพการผลิตมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำ เพราะภาวะความผันผวนของสภาพดินฟ้าอากาศ และรายได้ของเกษตรกรต้องพึ่งพาการเปลี่ยนแปลงราคาในตลาดโลกเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรเป็นจุดแข็งของไทย เพราะประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติ มีที่ตั้งที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในการทำเกษตร และมีฐานความรู้และภูมิปัญญาทางการเกษตรที่เข้มแข็ง ตลอดจนแนวโน้มของการใช้ผลผลิตการเกษตรเป็นวัตถุดิบทั้งในด้าน อาหาร พลังงาน และวัสดุชีวภาพเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะสนับสนุนการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและเพิ่มมูลค่าให้กับภาคเกษตร

ในขณะที่ภาคบริการได้มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง การสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน การดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ การลดการขาดดุลทางการค้าบริการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์ภายในประเทศและวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้นในระยะ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา รวมถึงภาวะการแข่งขันที่ทวีความรุนแรง ได้ส่งผลต่ออัตราการขยายตัวของสาขาธุรกิจบริการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสาขาการผลิตหลัก คือ สาขาค้าส่งค้าปลีก สาขาการขนส่ง คมนาคม และคลังสินค้า สาขาการเงิน สาขาอสังหาริมทรัพย์ และสาขาโรงแรมและภัตตาคาร ทำให้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลงจากร้อยละ ๕๑.๘ ในปี ๒๕๔๒ เหลือร้อยละ ๔๙.๘ ในปี ๒๕๕๒

โดยสรุปภาคการผลิตของไทยสามารถขยายฐานการผลิตและเป็นการกำลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม แต่อย่างไรก็ตามภาคการผลิตกำลังเผชิญกับอุปสรรคสำคัญนั้นก็คือไม่สามารถเพิ่มผลิตภาพการผลิตได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการขยายการผลิตที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับปัจจัยนำเข้า (Factor Inputs) ทำให้เพิ่มผลิตภาพการผลิตในทุกสาขาการผลิตต่ำมาก ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจาก WEF และ IMD พบว่าเกณฑ์ชี้วัดผลงานด้านประสิทธิภาพภาคธุรกิจเอกชน ที่มีอันดับที่แย่ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน

๔.๒.๑ ผลิตภาพการผลิต (Productivity) ต่ำ ปัจจัยที่ต้องเร่งดำเนินการ เพราะถ้าสามารถปรับปรุงได้จะทำให้อันดับปรับตัวขึ้นมาก เพราะทั้ง WEF และ IMD ให้น้ำหนักสูง ซึ่งประกอบด้วยต้องเร่งปรับปรุง ผลิตภาพการผลิตของบริษัท ผลิตภาพการผลิตภาพรวม และผลิตภาพการผลิตของแรงงานอยู่ในระดับที่ต่ำอยู่มาก

๔.๒.๒ ศักยภาพของภาคเอกชนเมื่อเทียบกับต่างประเทศยังไม่สูง ที่สำคัญได้แก่ ขาดทักษะด้านการเงินและทักษะด้าน ICT ปัจจุบันไม่สามารถหาผู้มีทักษะด้านนี้ได้ไม่ง่าย ทำให้ภาคเอกชนยังใช้ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่มาก ซึ่งมีเหตุผลมาจากระบบ ICT เพื่อดำเนินการด้านนี้มีน้อยและยังไม่ปลอดภัย รวมทั้งค่าธรรมเนียมต่อหัวสูงและไม่เป็นธรรม

๔.๒.๓ เกิดปัญหาสมองไหล และไม่สามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาประกอบการในภาคการผลิตและบริการของไทยได้ เพราะประเทศไทยยังไม่ได้เป็นประเทศชั้นนำที่คนรุ่นใหม่ต้องการอยู่อาศัยและทำงาน เมื่อเทียบกับต่างประเทศและมีเส้นทางอาชีพให้แก่พนักงานไม่ชัดเจน อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมแรงงานน้อยมาก

๔.๒.๔ ภาพพจน์ของภาคเอกชนในประเทศในสายตาต่างประเทศยังไม่ดี จำเป็นเร่งปรับปรุงภาพพจน์เพราะปัจจุบันเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของประเทศสูงมาก ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพพจน์ของประเทศและ WEF ให้ความสำคัญและเป็นจุดอ่อนของไทย ประกอบด้วย การบริหารจัดการองค์กรธุรกิจ โดยนักลงทุนและกรรมการผู้จัดการยังขาดระบบบรรษัทภิบาล (corporate governance) และยังไม่มีการกระจายอำนาจจากผู้บริหารระดับสูงสู่หัวหน้าหน่วยงานต่างๆ เพราะยังควบคุมจากส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลจนทำให้เกิดเป็นต้นทุนสำคัญทางธุรกิจ ดังนั้นส่งผลให้นักธุรกิจเห็นว่าการลงทุนทางธุรกิจในประเทศไทยยังมีความเสี่ยงสูง

ตารางที่ ๓-๕ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน
ด้านประสิทธิภาพภาคเอกชนโดย WEF และ IMD

องค์กร	เกณฑ์ชี้วัด	อันดับความสามารถในการแข่งขัน						น้ำหนัก
		๒๐๑๐	๒๐๑๑	๒๐๑๒	๒๐๑๓	๒๐๑๔	๒๐๑๕	
IMD	Brain drain	๒๖	๓๐	๒๓	๓๑	๓๒	๓๒	๐.๑๘
IMD	Employee training	๑๕	๑๗	๑๗	๒๖	๒๙	๓๔	๐.๑๘
IMD	Finance skills	๓๖	๓๑	๓๕	๔๗	๔๓	๓๘	๐.๑๘
IMD	Financial card transactions	๔๓	๔๗	๔๘				๐.๓๘
IMD	Investment risk	๔๒	๔๖	๔๔	๔๗	๔๖		๐.๓๘
WEF	Efficacy of corporate boards	๗๘	๗๓	๖๖	๓๔	๖๐	๓๗	๐.๔
WEF	Organized crime	๘๓	๗๓	๖๓	๖๕	๕๘	๓๒	๐.๔
WEF	Willingness to delegate authority	๗๗	๗๖	๖๗	๒๗	๒๘	๒๘	๐.๔
IMD	Small and medium-size enterprises	๓๙	๔๖	๔๖	๔๗			๐.๔๒
IMD	Auditing and accounting practices	๒๗	๓๐	๒๗	๓๔			๐.๕
IMD	Image abroad	๒๙	๓๓	๒๕	๒๘	๑๙	๓๐	๐.๗๑
IMD	Labor productivity (PPP)	๕๔	๕๓	๕๐	๕๖	๕๔	๔๕	๐.๘๓
IMD	Overall productivity (PPP)	๕๔	๕๓	๕๐	๕๖	๕๔	๔๕	๐.๘๓
IMD	Productivity of companies	๒๙	๓๒	๓๒				๐.๘๓

๔.๓ ปัจจัยสนับสนุนภาคการผลิต ซึ่งสามารถแบ่งการพิจารณาออกเป็น ๔ กลุ่มดังนี้คือ

๔.๓.๑ โครงสร้างพื้นฐานบางประเภทยังไม่เพียงกับความต้องการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมา ภาครัฐมีบทบาทนำในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต ในระยะที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยมีสัดส่วนการขนส่งผู้โดยสารภายในประเทศ โดยทางถนนร้อยละ ๗๔ ทางรถไฟร้อยละ ๒๑ ที่เหลือเป็นทางอากาศร้อยละ ๕ สำหรับการขนส่งสินค้านั้น ส่วนใหญ่เป็นการขนส่งทางถนน ร้อยละ ๘๒ ทางน้ำร้อยละ ๑๕ และทางรถไฟร้อยละ ๓ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในระยะที่ผ่านมาจะประสบความสำเร็จในด้านปริมาณ แต่นอกจากต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านคุณภาพให้มากขึ้นแล้ว ยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เป็นผลทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในบางโครงการเมื่อดำเนินการสร้างแล้วเสร็จ ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการลงทุนนั้นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ข้อจำกัดด้านการคลัง ตลอดจนกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่บังคับใช้ไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานล่าช้าและเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

ดังนั้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบางประเภทแม้ว่าจะมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นแต่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังต้องปรับปรุงต่อไป ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจาก WEF และ IMD พบว่า ประเทศมีจุดอ่อนที่สะสมมานานต้องเร่งแก้ไขได้แก่

๑) มีระบบการขนส่งทางบกยังต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องของระบบการขนส่งทางถนนและราง (ความหนาแน่นของเครือข่ายถนนต่อตารางกิโลเมตร และความหนาแน่นของเครือข่ายรถไฟต่อตารางกิโลเมตรยังต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ)

๒) ระบบสื่อสารที่ต้องการแก้ไขคือ การใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์ และบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตยังมีน้อย ได้แก่จำนวนสายโทรศัพท์หลักต่อประชากร ๑๐๐๐ จำนวนคอมพิวเตอร์ต่อประชากร ๑๐๐๐ คน จำนวนผู้เป็นสมาชิก บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต และบรอดแบนด์ จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อ ๑,๐๐๐ คน ยังต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ แม้ว่าประเทศไทยได้มีการลงทุนด้านนี้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแต่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งหนึ่งในตัวชี้วัดคือ การลงทุนและพัฒนาระบบการสื่อสารน้อย ทำให้ยังมีเทคโนโลยีการสื่อสารในปริมาณที่ไม่เพียงพอและตรงตามความต้องการของภาคธุรกิจ (ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ จำนวนการลงทุนในระบบ telecommunication ต่ำ และการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารยังไม่ตรงตามความต้องการของธุรกิจ)

ตารางที่ ๓.๗ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐาน

องค์กร	เกณฑ์ชี้วัด	๒๐๑๐	อันดับความสามารถในการแข่งขัน					น้ำหนัก
			๒๐๐๙	๒๐๐๘	๒๐๐๖	๒๐๐๔	๒๐๐๒	
IMD	Communications technology	๔๕	๔๐	๔๐	๔๔	๔๒		๐.๑๖
IMD	Fixed telephone lines	๕๓	๕๑	๔๙	๕๖	๕๔	๔๖	๐.๓๑
IMD	Investment in telecommunications	๔๒	๔๒	๔๗	๕๑	๕๐	๓๙	๐.๓๑
IMD	Broadband subscribers	๕๔	๕๓	๕๒	๕๓	๕๓		๐.๓๑
IMD	Internet users (per ๑๐๐๐ people)	๕๓	๕๒	๕๐	๕๓	๔๙	๔๐	๐.๓๑
IMD	Computers per capita	๕๐	๔๙	๔๘	๕๓	๕๒	๔๕	๐.๓๑
WEF	Broadband Internet subscribers*	๘๘	๗๘	๙๔				๐.๔๐
WEF	Personal computers*		๗๘	๗๒	๖๕	๖๔	๕๙	๐.๔๐
WEF	Telephone lines*	๙๓	๘๔	๘๖	๘๐	๗๒	๖๑	๐.๔๐
IMD	Railroads	๔๒	๔๑	๔๑	๔๔	๔๔	๓๖	๐.๔๓
IMD	Roads (KM per sq.KM)	๔๘	๕๑	๕๑	๕๔	๕๙	๕๒	๐.๔๓
WEF	Internet users*	๘๖	๗๕	๗๘	๖๒	๕๔	๔๗	๐.๕

๔.๓.๒ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของไทยยังอ่อนแอ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ของ IMD และ WEF พบว่า การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีหลายด้านที่ต้องเร่งแก้ไขและดำเนินการ นอกจากจะทำให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลงทุนแล้วยังรองรับการยกระดับการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจฐานความรู้และสร้างสรรค์ โดยต้องเร่งพัฒนา

๑) **ลงทุนวิจัยและพัฒนาอย่างน้อยมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ** เพราะมีแหล่งเงินทุนและเงินกองทุนร่วมเพื่อสนับสนุนการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมน้อย รวมทั้งขาดกฎระเบียบที่เอื้อต่อการลงทุนฯ โดยเฉพาะภาคเอกชน ซึ่งปัจจุบันแม้ว่าการลงทุนวิจัยและพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะภาคเอกชน แต่ยังไม่มากพอ ซึ่งสะท้อนจากการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ทั้งภาพรวมและในส่วนของภาคเอกชนยังน้อยมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ

๒) **มีการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยน้อย** เพราะกฎหมาย กฎ ระเบียบที่มีอยู่ไม่ชัดเจน และไม่เอื้อต่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายยังดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไม่มากพอ เช่น กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ประเทศไทยต้องส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยให้มากขึ้น ปัจจุบันประเทศสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยต้นทุนแรงงานต่ำ ต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนามากขึ้น ตัวชี้วัดที่สะท้อนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยยังมีน้อย เช่น จำนวนผู้ขออนุญาตใช้สิทธิบัตรทางเทคโนโลยียังมีน้อย และการขออนุญาตใช้สิทธิบัตรต่อจำนวนนักวิจัยและพัฒนาในธุรกิจ R&D ๑๐๐๐ คน ยังมีน้อยกว่าอีกหลายประเทศ

๓) **ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์น้อย อีกทั้งขาดการกำหนดมาตรฐานงานวิจัยให้ได้มาตรฐานสากล** เพื่อสนองความต้องการการรับจ้างผลิตองค์ความรู้ (Knowledge Outsourcing) ซึ่งเป็นแนวโน้มใหม่ของโลก ปัจจัยชี้วัดที่สะท้อนภาพดังกล่าว เช่น การลงทุนด้านวิจัยพื้นฐานต่อ GDP และจำนวนบทความด้านวิทยาศาสตร์ที่ลงในวารสารชั้นนำยังมีน้อย เป็นต้น

ตารางที่ ๓-๘ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้าน ว&ท

องค์กร	เกณฑ์ชี้วัด	๒๐๑๐	อันดับความสามารถในการแข่งขัน					น้ำหนัก
			๒๐๐๙	๒๐๐๘	๒๐๐๖	๒๐๐๔	๒๐๐๒	
IMD	Basic research		๔๔	๓๘	๓๙	๓๙	๓๖	๐.๑๖
IMD	Development and application of technology	๔๒	๓๓	๓๙	๔๖	๓๖	๔๓	๐.๑๖
IMD	Funding for technological development	๒๙	๓๑	๓๓	๓๒	๓๑	๓๗	๐.๑๖
IMD	Information technology skills	๕๒	๔๕	๔๙	๕๕	๕๕	๔๖	๐.๑๖
IMD	Intellectual property rights	๔๖	๔๔	๔๒	๔๖			๐.๑๖
IMD	Public and private sector ventures	๓๔	๓๐	๓๔				๐.๑๖
IMD	Science in schools	๓๕	๓๒	๒๗	๓๑	๔๒	๓๘	๐.๑๖
IMD	Scientific research	๓๙	๔๓	๓๗		๕๘		๐.๑๖
IMD	Technological regulation	๓๕	๔๐	๓๒	๔๐			๐.๑๖
IMD	Scientific articles	๓๕	๓๙	๓๙	๔๖	๕๐	๔๒	๐.๓๑
IMD	Business expenditure on R&D (%GDP)	๕๑	๔๓	๔๙	๕๕	๕๓		๐.๓๒
IMD	Business expenditure on R&D (US\$)		๕๐	๔๓	๔๘	๔๙	๔๐	๐.๓๒
IMD	Patent productivity	๓๗	๓๑	๓๖	๔๒	๕	๗	๐.๓๒
IMD	Patents granted to residents	๔๐	๔๐	๓๘	๔๖	๔๓	๓๘	๐.๓๒
IMD	Total expenditure on R&D (% GDP)	๕๓	๔๔	๕๑	๕๘	๕๕	๔๖	๐.๓๒
IMD	Total expenditure on R&D (US\$)	๕๓	๕๓	๔๔	๕๑	๕๒	๔๒	๐.๓๒
IMD	Total R&D personnel nationwide per capita	๔๗	๔๗	๔๕	๕๖	๔๗	๔๑	๐.๓๒
WEF	Intellectual property protection	๘๔	๗๗	๕๕	๔๑	๓๙	๓๘	๐.๔

๔.๓.๓ ประสิทธิภาพภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ถูกพัฒนาโดย IMD และ WEF ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่ได้ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งบางคำถามมีความหมายใกล้เคียงกัน บางคำถามแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดของการพัฒนาดัชนีชี้วัดของทั้งสอง รวมทั้งได้ข้อมูลแตกต่างกันทั้งที่มีลักษณะของคำถามไม่ต่างกัน

ดังนั้นการวิเคราะห์ครั้งนี้จะเลือกเฉพาะ ปัจจัยชี้วัดที่ได้จากข้อมูลใกล้เคียงกันและมาจากคำถามลักษณะใกล้เคียงกัน และทุกปัจจัยที่มีอันดับแย่มาโดยตลอดของการดำเนินการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของทั้งสององค์กร ผลจากการศึกษาพบว่าไม่มีเกณฑ์ชี้วัดที่มีอันดับแย่มาโดยตลอด แม้ว่าจะปรับตัวดีขึ้นในบางรายการ โดยแบ่งการพิจารณาได้ดังนี้คือ

๑) การดำเนินมาตรการบางมาตรการของรัฐยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การบริหารการเงินภาครัฐ พบว่า แม้ว่ามีมาตรการการเงินของรัฐหลายมาตรการประสบความสำเร็จและเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันด้านนี้มาก แต่ยังมีบางมาตรการที่ยังเป็นอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความสามารถของธนาคารกลางในการปรับอัตราดอกเบี้ยได้ตามวัฏจักรเศรษฐกิจยังน้อย เช่น เมื่อเศรษฐกิจเข้าสู่ระยะตกต่ำ (Stage ๑) ณ ช่วงเวลาดังกล่าวธนาคารกลางมักจะใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย ด้วยการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อกระตุ้นการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งในภาวะดอกเบี้ยต่ำนี้ การลงทุนในเงินฝากประจำระยะยาว ตราสารหนี้ทั้งพันธบัตรรัฐบาลหรือหุ้นกู้ และกองทุนรวมตราสารหนี้ที่อายุเฉลี่ยของตราสาร (Duration) เกิน ๑ ปี จะให้ผลตอบแทนที่ต่ำกว่าเนื่องด้วยช่วงเศรษฐกิจถดถอยเป็นช่วงเวลาที่กำลังซื้อของประชาชนลดน้อยถอยลง ระดับราคาสินค้าและบริการปรับตัวลดลง ผลประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่จึงไม่สู้ดีมากนัก นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยด้านสิทธิตามกฎหมายที่แสดงถึงการปกป้องสิทธิตามกฎหมายทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้

การบริหารการคลังที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ การเก็บภาษีนิติบุคคลจากกำไร ยังไม่เป็นธรรมและเท่าเทียม และการควบคุมปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีเงินเป็นอุปสรรคทางการเงินการคลังของรัฐ แม้จะมีการปรับปรุงมากขึ้นหลายอันดับ แต่ก็ยังอยู่อันดับที่แย่กว่าอีกหลายประเทศต้องเร่งปรับปรุง นอกจากนี้มาตรการกีดกันทางการค้าทางภาษีศุลกากรและกฎระเบียบของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศมีข้อจำกัดมาก ซึ่งปัจจัยต่างๆ เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการกระตุ้นให้มีการลงทุนในประเทศ

นโยบายด้านการเกษตรยังเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลมีความยืดหยุ่นในการกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานไม่สูง นอกจากนั้นนโยบายการส่งเสริมให้ต่างชาติเป็นเจ้าของบริษัทยังไม่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

นโยบายการควบคุมปัญหาเศรษฐกิจคู่ขนาน (ตลาดมืด เศรษฐกิจนอกระบบ) ยังไม่ประสบความสำเร็จซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมสูง

มาตรการส่งเสริมการค้าเป็นธุรกิจ ตัวชี้วัดทั้ง WEF และ IMD มีผลการวิเคราะห์สอดคล้องคือ ระยะเวลาของการดำเนินการเพื่อเริ่มต้นดำเนินธุรกิจ และหน่วยงานด้านศุลกากรยังอำนวยความสะดวกในการส่งผ่านสินค้ายังอยู่ในอันดับที่ต่ำและมีแนวโน้มแย่ลงและต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว

๒) ไม่สามารถควบคุมปัญหาอาชญากรรมและความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยในกลุ่มนี้มีน้ำหนักระดับกลาง ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาอาชญากรรม การก่ออาชญากรรม ความรุนแรง และลัทธิก่อการร้ายยังเป็นอุปสรรคและต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ

๓) กฎหมายที่มีอยู่ยังเป็นอุปสรรคต่อดำเนินธุรกิจ ขาดความยุติธรรม และไม่สามารถบังคับใช้ได้ตามที่กำหนด ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กฎหมายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันเสรียังไม่ยุติธรรมมากพอที่จะป้องกันความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน และมีกฎหมายควบคุมนักลงทุนต่างชาติ ทำให้มีอิสระในการควบคุมบริษัทภายในประเทศไม่มาก ขาดกฎหมายเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของนักธุรกิจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐ กฎ ระเบียบ ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าในอุตสาหกรรม ในขณะที่กฎหมายคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินยังไม่เข้มแข็ง

๔) การให้สินบนและทุจริตคอร์รัปชันยังมีอยู่ในประเทศไทย แม้ว่าปัจจัยกลุ่มนี้มีน้ำหนักน้อย แต่เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ประกอบด้วย ความโปร่งใสในการประมูลงานจากภาครัฐและการเปิดโอกาสให้ผู้ประมูลจากต่างประเทศได้มีสิทธิเข้ามาประมูลยังมีจำกัด ทั้งเป็นผลมาจากความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนในมาตรฐานจริยธรรมของนักการเมืองยังต่ำ และความไม่เสถียรภาพทางการเมือง

ตารางที่ ๓-๔ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านประสิทธิภาพภาครัฐโดย WEF และ IMD

องค์กร	เกณฑ์ชี้วัด	๒๐๑๐	อันดับความสามารถในการแข่งขัน					น้ำหนัก
			๒๐๐๙	๒๐๐๘	๒๐๐๖	๒๐๐๔	๒๐๐๒	
IMD	Competition legislation	๔๐	๔๐	๔๑	๕๐	๔๗	๓๔	๐.๒๒
IMD	Customs' authorities	๔๕	๓๗	๓๗	๔๔	๔๗	๔๒	๐.๒๒
IMD	Foreign investors	๕๑	๔๔	๔๘	๕๖	๕๖	๔๑	๐.๒๒
IMD	Parallel economy	๒๕	๓๐	๒๙	๓๒	๓๕	๓๐	๐.๒๒
IMD	Protectionism	๓๘	๓๑	๓๓	๔๔	๓๙	๒๘	๐.๒๒
IMD	Public sector contracts	๓๔	๓๒	๒๗	๒๘	๓๓	๒๒	๐.๒๒
IMD	Bribing and corruption	๔๐	๔๑	๔๑	๔๘	๔๑	๓๔	๐.๒๖
IMD	Transparency	๓๓	๒๙	๔๖	๕๒	๒๑	๒๑	๐.๒๖
IMD	Tax evasion	๑๙	๓๕	๓๓	๔๒	๓๔	๓๑	๐.๓๓
IMD	Management of public finances	๑๐	๓๓	๔๓	๓๐	๖	๓๒	๐.๓๘
WEF	Property rights	๘๙	๗๓	๖๑	๔๐	๔๑	๓๗	๐.๔
WEF	Public trust of politicians	๘๓	๗๑	๖๔	๔๘	๔๘	๓๖	๐.๔
WEF	Reliability of police services	๘๗	๘๘	๗๑	๔๑	๔๘	๓๒	๐.๔
WEF	Transparency of government policymaking	๖๓	๖๐	๖๐		๓๘	๒๙	๐.๔
WEF	Business costs of crime and violence	๘๒	๖๑	๕๐	๔๐	๓๓	๒๑	๐.๔
WEF	Business costs of terrorism	๑๒๐	๑๐๗	๑๐๗	๘๐	๘๕	๒๒	๐.๔
IMD	Start-up days	๔๙	๔๕	๔๑	๒๑	๒๘		๐.๔๓
IMD	Risk of political instability	๕๖	๕๕	๕๒	๕๐	๓๑	๒๖	๐.๔๕
WEF	Agricultural policy costs	๙๔	๗๐	๕๒	๑๗	๑๔		๐.๕
WEF	Flexibility of wage determination	๙๐	๘๙	๙๑	๘๙	๗๒	๓๑	๐.๕
WEF	Legal rights index*	๘๖	๘๓	๕๒				๐.๕
WEF	Prevalence of foreign ownership	๖๐	๘๐	๘๙	๑๐๔			๐.๕
WEF	Prevalence of trade barriers	๗๐	๘๐	๑๐๑	๙๐			๐.๕
WEF	Restriction on capital flows	๗๖	๘๗	๑๐๔				๐.๕
WEF	Tariff barriers*	๗๐	๗๘	๘๑				๐.๕
WEF	Time required to start a business*	๙๘	๘๙	๗๗	๔๘			๐.๕
IMD	Country credit rating	๔๒	๔๕	๔๑	๔๔	๒๑	๓๘	๐.๕๓
IMD	Interest rate spread	๔๒	๓๗	๓๗	๔๐	๔๓	๓๔	๐.๕๓
IMD	Corporate tax rate on profit	๔๐	๓๘	๓๘	๒๕	๒๑		๐.๖๗
IMD	Total general government debt (%GDP)	๒๑	๓๐	๑๖	๑๓			๐.๗๗

๔.๓.๔ สุขภาพ การศึกษา และสิทธิสตรี ผลการวิเคราะห์ปัจจัยชี้วัดทั้งของ IMD และ WEF พบว่า มีจุดอ่อนที่ต้องเร่งดำเนินการดังนี้

๑) สิทธิสตรี เป็นปัจจัยย่อยที่ถูกถ่วงน้ำหนักสูงและเป็นจุดอ่อนสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องของมีจำนวนผู้หญิงที่มีตำแหน่งในสมาชิกนิติบัญญัติ ผู้จัดการ และข้าราชการระดับสูง ในสัดส่วนที่น้อยกว่าชาย อีกทั้งจำนวนที่นั่งของผู้หญิงในรัฐสภาน้อยมาก สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความไม่ทัดเทียมทางเพศ

๒) สุขภาพและสิ่งแวดล้อม พบว่า การให้บริการสุขภาพยังไม่ทั่วถึง ซึ่งสะท้อนภาพจากจำนวนแพทย์และพยาบาลมีน้อยกว่าความต้องการ ทำให้ประเทศต้องเผชิญกับอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดแย่งลง จำนวนผู้เป็นวัณโรคและโรคมะเร็งต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนเพิ่มสูงขึ้น และจำนวนผู้ติดเชื้อ HIV ร้อยละของผู้มีอายุระหว่าง ๑๕-๔๙ ปีสูงขึ้นเช่น ซึ่งนอกจากจะมีสาเหตุมาจากโรคที่กล่าวมาเป็น

โรคที่มีต้นกำเนิดในเขตร้อน และมีจำนวนสะสมมาก ซึ่งเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ หลายประเทศแล้วทำให้อันดับของไทยด้อยกว่า และที่สำคัญการลงทุนด้านสุขภาพของไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำ นอกจากนี้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ต้องเร่งแก้ไข เพราะส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ของประเทศ และกลายเป็นต้นทุนที่สำคัญของการดำเนินธุรกิจ

ตารางที่ ๓-๖ ตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันบริการสุขภาพ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม

องค์กร	เกณฑ์ชี้วัด	อันดับความสามารถในการแข่งขัน						น้ำหนัก
		๒๐๑๐	๒๐๑๑	๒๐๑๒	๒๐๑๓	๒๐๑๔	๒๐๑๕	
IMD	Educational system	๓๒	๓๐	๔๕	๓๕	๔๒	๓๘	๐.๒๖
IMD	Knowledge transfer		๓๒	๓๒	๓๖	๓๓	๓๔	๐.๒๖
IMD	Language skills	๔๑	๔๓	๓๙	๔๗			๐.๒๖
IMD	Pollution problems	๔๑	๓๐	๓๖	๔๖	๔๕	๓๘	๐.๓๑
WEF	Business impact of HIV/AIDS	๑๐๖	๑๐๔	๙๗	๗๗			๐.๔
WEF	Business impact of malaria	๘๘	๗๙	๖๐	๕๖	๗๑		๐.๔
WEF	HIV prevalence*	๑๑๑	๑๐๗	๑๐๘	๙๗	๘๖		๐.๔
WEF	Life expectancy*	๙๖	๘๗	๖๖	๗๕	๗๓		๐.๔
WEF	Malaria incidence*	๑๐๑	๙๕	๙๓				๐.๔
WEF	Secondary enrollment*	๙๖	๘๒	๘๕	๗๗	๔๑	๕๐	๐.๔
WEF	Tuberculosis incidence*	๙๖	๙๗	๙๖	๘๘	๘๕		๐.๔
IMD	Higher education achievement	๔๕	๔๓	๓๙	๓๗	๔๐	๓๒	๐.๕๓
IMD	Illiteracy		๔๒	๔๒	๔๖	๔๑	๓๔	๐.๕๓
IMD	Pupil-teacher ratio (primary education)	๓๙	๔๑	๓๙	๔๔	๔๐	๒๗	๐.๕๓
IMD	Secondary school enrollment	๔๗	๔๙	๔๖	๔๙	๕๗	๔๘	๐.๕๓
IMD	Total public expenditure on education (%GDP)	๓๕	๓๒	๓๙	๔๙	๔๑	๓๖	๐.๕๓
IMD	Human development index	๕๑	๔๙	๔๖		๕๐	๔๑	๐.๖๓
IMD	Life expectancy at birth	๕๒	๔๖	๔๙	๕๓	๕๔	๔๓	๐.๖๓
IMD	Medical assistance	๕๕	๕๓	๕๑	๕๗			๐.๖๓
IMD	Total health expenditure (%GDP)	๕๓	๕๔	๕๓	๕๙		๔๑	๐.๖๓
IMD	Female positions	๓๑	๓๒	๓๑	๓๓	๒๒	๓๐	๐.๙๑
IMD	Females in parliament	๔๓	๔๓	๕๑	๕๗	๔๙	๔๗	๐.๙๑

๓) การศึกษา พบว่า นอกจากการพัฒนาการศึกษายังไม่ตอบสนองความต้องการทางสังคมและเศรษฐกิจหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผลิตคนไม่ตรงกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังมีการลงทุนด้านไม่มากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ แม้ว่าปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษาในหลายด้าน แต่ปัจจัยชี้วัดบางตัวยังต้องเร่งปรับปรุง ได้แก่ มีจำนวนค่าใช้จ่ายภาครัฐด้านการศึกษาต่อหัวยังต่ำ มีจำนวนของประชากรตามช่วงอายุที่ได้รับการศึกษาเต็มเวลาต่ำ สัดส่วนนักเรียนต่อครูในระดับประถมศึกษาต่ำ มีจำนวนประชากรที่อ่านออกเขียนได้น้อยและมีจำนวนประชากรที่มีอายุ ระหว่าง ๒๕-๓๔ และสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่ำ รวมทั้งจำนวนประชากรที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้นในปริมาณน้อยกว่าความต้องการของภาคการผลิต รวมทั้งกำลังคนระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์มีน้อยและ คุณภาพการเรียนรู้ยังมีปัญหาต้องเร่งแก้ไข เพราะว่าทักษะการอ่านและภาษาของคนไทยยังต่ำ

๕ แนวทางการแก้ไขปัญหา

ผลจากการประมวลข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ๒๔ หน่วยงาน สรุปได้ดังนี้คือ

๕.๑ การพัฒนาเศรษฐกิจมหภาค

แม้ว่าสมรรถนะทางเศรษฐกิจของไทยโดยภาพรวมสามารถปรับตัวดีขึ้นมาโดยตลอด แต่เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อยที่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างหรือเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจของไทยมานานที่ต้องแก้ไขและปรับปรุงดังนี้

๕.๑.๑ การค้าระหว่างประเทศ แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าทั้งด้านอุตสาหกรรมและเกษตรสูง แต่ในขณะเดียวกันต้องพึ่งพาวัตถุดิบและชิ้นส่วนจากต่างประเทศสูงเช่นกัน ดังนั้นรัฐนอกจากต้องส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า เช่น การผลิตสารสกัดชีวภาพและเร่งรัดการใช้เพื่อทดแทนการนำเข้าสารเคมีเพื่อเกษตร เป็นต้น แล้วยังต้องเพิ่มมาตรการการค้าระหว่างประเทศ เช่น เปิดเสรีทางการค้า ยกเลิกการอุดหนุนการส่งออก เปลี่ยนเครื่องมือด้านศุลกากรจากการจำกัดปริมาณการค้าเป็นการลดอัตราภาษีเพื่อการคุ้มครองอุตสาหกรรมลง รวมถึงการเพิ่มผลทางการตลาดกับประเทศเอเซีย ผ่านความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC). เป็นต้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมการส่งออกด้านบริการให้สูงขึ้น แม้ว่าปัจจุบันอัตราการขยายตัวของการส่งออกด้านการค้าบริการปรับตัวสูงขึ้น แต่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นรัฐควรให้ความสำคัญกับมาตรการส่งเสริมการส่งออกด้านบริการให้สูงขึ้น เช่น ส่งเสริมให้มีมาตรการจูงใจเพื่อดำเนินการธุรกิจรับจ้างบริหารธุรกิจข้ามประเทศ (Outsourcing) เป็นต้น จึงจะทำให้ทำให้ได้ดุลบริการเกินดุล

๕.๑.๒ การลงทุนระหว่างประเทศ แม้ว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะมีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในอดีต แต่ลดลงอย่างต่อเนื่องมีสาเหตุมาจาก ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาสังคมและภาคเอกชนในประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันด้านแรงงานราคาถูกในขณะที่คุณภาพแรงงานยังไม่ได้พัฒนาเท่าที่ควร ปัจจุบันแม้ว่ามีแนวโน้มดีขึ้น แต่ก็ยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เช่น จากสถิติของ UNCTAD พบว่าในปี ๒๕๕๑ ประเทศไทยมีตัวเลขเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) สะสมน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ กล่าวคือ มีมูลค่า ๑๐,๘๕๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๔ ของ GDP เท่านั้น นอกจากนี้การลงทุนไทยในต่างประเทศมีทิศทางที่ดีขึ้น เช่น ในปี ๒๕๔๙ การลงทุนไทยในต่างประเทศ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก ๙๗๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็น ๒,๘๔๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๑ แต่เป็นอันดับ ๔ ของอาเซียน รองจากมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ดังนั้นรัฐต้องดำเนินมาตรการที่สำคัญ ดังนี้คือ

๑) จัดทำร่างแผนรองรับการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ และจัดทำร่างแผนการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เพื่อ (๑) สนับสนุนการเคลื่อนย้ายเงินทุนฯ ให้เสรีมากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับและระยะเวลาที่เหมาะสม(ป้องกันเงินทุนระยะสั้นไหลเข้ามาเก็งกำไรเหมือนกับปัญหาในอดีต) (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ของการลงทุนจากต่างประเทศ และเพิ่มโอกาสการลงทุนและกระจายความเสี่ยงของไทยในต่างประเทศ (๓) เพิ่มศักยภาพในการบริหารความเสี่ยงด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ และ (๔) เสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนระหว่างประเทศ

๒) ผ่อนคลายกฎเกณฑ์การเคลื่อนย้ายเงินทุนเพื่อรักษาความสมดุลของเงินทุนเคลื่อนย้าย และเพื่อเอื้อให้เอกชนสามารถมีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม เช่น ผ่อนคลายระเบียบการลงทุนต่างประเทศในการทำธุรกรรมอนุพันธ์และการประกอบธุรกิจศูนย์บริหารเงิน เพื่อเพิ่มความสมดุลของเงินทุนเคลื่อนย้าย เพิ่มทางเลือกในการลงทุนแก่ภาคเอกชน และสนับสนุนการทำธุรกรรมเพื่อป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนของเอกชน ซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนมีความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนมากขึ้น

๓) จัดทำนโยบายยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน และมีประสิทธิผลมากขึ้น โดยปัจจุบันคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กำลังจัดทำรายละเอียดนโยบายยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป อย่างไรก็ตามการเปิดเสรีทางการค้าและการเจรจาความตกลงระดับภูมิภาคและทวิภาคีทำให้อัตราการนำเข้าระหว่างประเทศสมาชิกลดลงจนกระทั่งเหลือร้อยละ

ละ (ซึ่งความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนภายในปี ๐ ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ใน ๖ ประเทศ ยกเว้น พม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา และเวียดนาม) ทำให้ประเทศผู้ลงทุนสามารถ ย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศในความตกลงอื่น ๆ ได้

๔) เร่งศึกษาเรื่องการปรับโครงสร้างภาษีทั้งระบบ และเร่งลงทุนเพื่อเพิ่มและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการลงทุนภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ พร้อมทั้ง เร่งประชาสัมพันธ์ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักลงทุนต่างชาติ (Road show) โดยเฉพาะเร่งหาข้อยุติเรื่องการระงับการลงทุนบริเวณมาบตาพุด

๕) จัดทำแผนพัฒนาตลาดทุนไทยปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗ เพื่อพัฒนาตลาดทุน รวมถึงตลาดตราสารทุน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดตราสารอนุพันธ์ ให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ผู้ลงทุนและผู้ระดมทุนสามารถเข้าถึงตลาดได้โดยง่ายและทั่วถึง โดยส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันเพื่อลด ต้นทุนทางการเงินและการทำธุรกรรม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เน้นการพัฒนาคุณภาพและความ หลากหลายของสินค้าและบริการ รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างทางกฎหมาย ภาษี บัญชี และการส่งเสริมการออม ผ่านช่องทางตลาดทุน เพื่อ เป็นต้น รวมทั้งการสร้างเชื่อมโยงกับตลาดทุนโลก โดยสนับสนุนให้เกิดการทำ ธุรกรรมระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

๖) สร้างเครือข่ายกับหุ้นส่วนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Partners) ซึ่งเป็น หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายชักจูงการลงทุนให้ กว้างขวางยิ่งขึ้น

๕.๑.๓ ควรมีระบบการติดตามและประเมินผลกระทบของนโยบายเศรษฐกิจที่เป็น อุปสรรคต่อการปรับตัวของระบบเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวัฏจักรเศรษฐกิจ เพื่อบริหารเศรษฐกิจ ภายในประเทศให้มีเสถียรภาพ และมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ทั่วถึง และเท่าเทียม รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกัน ระบบการเงิน การคลัง และตลาดทุน ด้วยการพัฒนากลไกการจัดการความเสี่ยงและระบบเตือนภัยที่เหมาะสม ควบคู่กับการปรับโครงสร้างการผลิตเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

๕.๒ เสริมสร้างประสิทธิภาพภาคเอกชนเพื่อยกระดับสู่การผลิตฐานนวัตกรรม

ปัจจุบันรัฐได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายที่พัฒนาสภาพแวดล้อมและที่เอื้อให้กลไก การตลาดเสรี สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ภายใต้หลักคุณธรรมและการสร้างความเป็นธรรมในระบบ เศรษฐกิจ ขจัดการดำเนินการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล และในที่สุด กระตุ้นให้ภาคเอกชนเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์จากข้อมูลของ WEF และ IMD พบว่า ประเทศไทยยังมีปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนหรืออุปสรรคที่ทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้าน ประสิทธิภาพภาคธุรกิจเอกชนด้อยกว่าประเทศอื่นๆ และต้องเร่งดำเนินการแก้ไขดังนี้

๕.๒.๑ การเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต ผลการศึกษาของ สศช. พบว่า การขยายตัวทาง เศรษฐกิจของประเทศไทยส่วนใหญ่มาจากปัจจัยนำเข้า (ทุน+แรงงาน) เป็นหลัก ส่วนการเพิ่มผลผลิตภาพการ ผลิตมีระดับต่ำมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการมีปัจจัยแวดล้อมที่ไม่ได้และไม่สามารถเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจได้ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ความสามารถในการแข่งขันด้านการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของไทยเมื่อเทียบกับต่างประเทศยังต่ำ ดังนั้นรัฐต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวดังนี้คือ

๗) สนับสนุนการจัดทำเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) เพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดการ เชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน มีการแบ่งปันแนวความคิดทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการ จะนำไปสู่การสร้าง นวัตกรรมในระบบการผลิต และผลิตแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตที่แท้จริง

๘) เสริมสร้างผู้ประกอบการและผู้บริหารขององค์กรเห็นความสำคัญของการ เพิ่มทักษะที่สำคัญ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อระดับให้ได้มาตรฐานสากล ดังนี้

(๑) ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กรธุรกิจ ที่เน้นการใช้ระบบบรรษัทภิบาล (Corporate Governance) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการ และความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อผลักดันภาพลักษณ์การผลิตเชิงคุณภาพและคุณค่าของประเทศ (๒) ทักษะด้านการพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีภาคเอกชนและการตรวจสอบบัญชีที่ได้มาตรฐาน (๓) ทักษะด้านการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพและการให้ผลตอบแทนบุคลากรที่อิงผลการดำเนินงานและผลิตภาพที่แท้จริง เพื่อป้องกันปัญหาสมองไหล (๔) ทักษะด้านการเงิน (๕) ทักษะด้าน ICT เพื่อกระตุ้น ICT ในการประกอบธุรกรรมทางเศรษฐกิจ เช่นการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น โดยให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการฝึกอบรม/ฝึกอาชีพ เพื่อรองรับการวางแผนพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้แรงงาน ผ่านการพิจารณาความเชื่อมโยงกับการจัดฝึกอบรม/ฝึกอาชีพของภาคเอกชน รวมทั้งให้ภาคเอกชนสามารถนำค่าใช้จ่ายนี้ไปลดหย่อนภาษีได้ร้อยละ ๒๐๐ ตาม พรบ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๕

๙) ส่งเสริมจริยธรรมและธรรมาภิบาลภาคเอกชน โดยจัดให้มีกฎระเบียบที่มีประสิทธิภาพและเข้มงวด ตลอดจนกำหนดมาตรการจูงใจภาคเอกชนเข้าร่วมในกระบวนการบรรษัทภิบาลมากขึ้น เช่น ให้มาตรการจูงใจแก่ธุรกิจเอกชนในตลาดหลักทรัพย์และภาคธุรกิจทั่วไปที่ได้รับรองความเป็นบรรษัทภิบาลในเรื่องสิทธิในการได้รับบริการจากภาครัฐ และจากกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่งเสริมสถาบันวิชาชีพ สมาคมวิชาชีพ กลุ่มชมรมให้มีบทบาทสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจ

๑๐) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และมีค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรมต่อผู้ที่เหมาะสม โดยศึกษาพิจารณาต้นทุนและค่าธรรมเนียมการให้บริการระบบชำระเงินธนาคารพาณิชย์ในอัตราที่เหมาะสม และส่งเสริมให้เกิดการใช้สื่อการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างแพร่หลายมากขึ้น มีบริการที่มีประสิทธิภาพ มั่นคง ปลอดภัย และมีค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรมต่อผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนทั่วไปหันมาใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

๕.๒.๒ เสริมสร้างภาพลักษณ์ โดย

๑) จัดกิจกรรม Road Show เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของไทยในประเทศกลุ่มเป้าหมาย เช่น ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา กาตาร์ และอินเดีย เป็นต้น ตลอดจนทำสื่อ (press kit) เป็นภาษาต่างประเทศ

๒) ส่งเสริมความเข้าใจและภาพลักษณ์ของไทยผ่านการศึกษาด้านไทยศึกษาในมหาวิทยาลัยสำคัญทั่วโลก

๓) ดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากขึ้น ปัจจุบัน มีการดำเนินการตลาดเชิงรุกของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูความมั่นใจต่อบรรยากาศการลงทุนของไทยภายหลังจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง

๔) การประสานและพัฒนาคุณภาพข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัด WEF และ IMD ให้เป็นระบบ เป็นที่ยอมรับและชุดเดียวกัน

๕.๓ การพัฒนาคุณภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก WEF และ IMD พบว่า ชีตความสามารถในการแข่งขันด้านประสิทธิภาพภาครัฐโดยรวมลดลงเพียงหนึ่งอันดับ เพราะบางปัจจัยย่อยปรับตัวดีขึ้นมาก เช่น การบริหารจัดการด้านการคลัง เป็นต้น ในขณะที่บางปัจจัยย่อยปรับตัวลดลงเช่นกัน อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาครั้งนี้จะให้ความสำคัญกับปัญหาที่สั่งสมมานาน โดยเฉพาะปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน และถูกถ่วงน้ำหนักมากประกอบด้วย

๕.๓.๑ เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารด้านการเงินการคลัง รัฐบาลประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังระดับหนึ่ง เพราะขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการบริหารจัดการการคลังโดยรวมปรับตัวดีขึ้น แต่มีบางปัจจัยที่มีปัญหาหลังสมมานาน และบางปัญหามีการปรับตัวดีขึ้นมาแต่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังต้องปรับปรุง ประกอบด้วย

๑) เพิ่มประสิทธิภาพในการประมาณการและติดตามการบริหารการคลังทั้งในส่วนจากรายได้และรายจ่ายอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผลการดำเนินการเป็นไปตามประมาณการ โดย (๑) มีการคาดการณ์ฐานะการคลังให้สอดคล้องกับแนวโน้มของรายได้และรายจ่ายเป็นระยะ รวมถึงติดตามความเคลื่อนไหวของระดับเงินคงคลังของประเทศเป็นรายวัน (๒) ให้มีการดำเนินการติดตามและเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (๓) รัฐร่วมภาคเอกชนร่วมกันพิจารณาทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องและออกกฎระเบียบและแนวทางสนับสนุนการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พร้อมทั้งอยู่ในขั้นตอนการหารือวิธีการคัดเลือกโครงการลงทุนภาครัฐในรูปแบบ PPP ที่ชัดเจน

๒) การบริหารจัดการหนี้สาธารณะให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืนทางการคลัง เช่น การดำเนินการของกระทรวงการคลัง ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ ได้มีการปรับปรุงเพดานสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ตามกรอบความยั่งยืนทางการคลังจากร้อยละ ๕๐ ต่อ GDP เป็นร้อยละ ๖๐ ต่อ GDP เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและนโยบายรัฐบาล ที่ต้องการระดมเงินทุนเพื่อใช้ในการลงทุนตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง เป็นผลให้ตัวชี้วัดในเรื่องของหนี้สาธารณะปรับตัวขึ้นหลายอันดับในปี ๒๐๑๐

๓) ปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรทั้งระบบ เช่น การเก็บภาษีนิติบุคคลจากกำไร เป็นต้น ให้มีความเป็นธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการลงทุนมากขึ้น

๔) เพิ่มมาตรการเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีในด้านต่างๆ ดังนี้ (๑) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน โดยเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน เป็นต้น (๒) กำกับดูแลกลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพในการเสียภาษี เช่น ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจอาหารแช่แข็ง รวมถึงการกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจที่แนวโน้มในการเสียภาษีไม่ถูกต้อง เช่น ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจโรงแรม เป็นต้น

๕) พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐระหว่างประเทศ เช่น ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของสหภาพยุโรป (EU) ภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดซื้อโดยรัฐระหว่างประเทศ เป็นต้น

๖) เร่งพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก ครม. เมื่อปลายปี ๒๕๕๒ เพื่อลดต้นทุนของระบบ ส่งเสริมการแข่งขันและการเข้าถึงบริการทางการเงิน และส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินของประเทศ ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการเงินสามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันและสามารถให้บริการกับลูกค้าทั้งภาคครัวเรือนและธุรกิจได้อย่างทั่วถึง ทำให้ภาคเอกชนมีต้นทุนทางการเงินลดลง และ Interest rate spread ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะปรับแคบลง

๕.๓.๒ พัฒนาคุณภาพของการบริหารนโยบายด้านอื่นๆ ที่เอื้อต่อการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ที่ยังเป็นจุดอ่อนสะสมที่สำคัญดังนี้

๑) กำหนดนโยบายภาครัฐให้มีทิศทางที่ชัดเจนและมีความแน่นอน ความไม่ชัดเจนและความไม่แน่นอนของนโยบายจะส่งผลกระทบต่อตลาดต่อการตัดสินใจในการลงทุนของผู้ประกอบการ และมีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว โดย (๑)

วิเคราะห์และค้นหาศักยภาพการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย เปรียบเทียบกับคู่แข่ง เพื่อกำหนดตำแหน่งทางการค้า (Positioning) และใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบของตำแหน่งที่ตั้งของประเทศในการเชื่อมโยงตลาดและเส้นทางการค้าในภูมิภาคในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒) บูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อปรับปรุงให้กระบวนการทำงานของระบบราชการมีประสิทธิภาพ และช่วยลดภาระต้นทุนให้แก่ภาคเอกชน เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) ที่สามารถให้บริการติดต่อประสานงานข้ามกระทรวงได้ และการจัดตารางการเข้าตรวจสอบกิจการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องตรงกัน เป็นต้น

๓) ปรับปรุงกฎระเบียบของภาครัฐ และจัดโครงสร้างกฎระเบียบภาครัฐที่มีความชัดเจน จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ ในการกำหนดหรือปรับเปลี่ยนนโยบายและกฎระเบียบควรให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนและยอมรับจากภาคเอกชน รวมทั้งสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔) พัฒนาระบบมาตรฐานและระบบการรับรองและตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ได้มาตรฐานสากล รวมทั้งปรับปรุงเทคโนโลยีเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า และการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับที่โปร่งใส (Traceability)

๕) กำหนดแนวทางในการรักษาระดับเครดิตของประเทศให้เป็นที่ยอมรับขององค์กรระหว่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ และสถาบันการเงินและนักลงทุนในตลาดเงินทุนต่างประเทศ เพื่อกำหนดเงื่อนไขการกู้เงินจากแหล่งทุนดังกล่าว

๖) พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น เช่น เพิ่มการจัดตั้งศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน (OSOS) ในภูมิภาค โดยเป็นศูนย์บริการร่วมจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ที่เชื่อมโยงการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ ณ สถานที่แห่งเดียว ปัจจุบันมีศูนย์ OSOS ให้บริการแก่นักลงทุน ณ ชั้นที่ ๑๘ ของอาคารจัตุรัสจามจุรี บริเวณสี่แยกสามย่าน ซึ่งมีหน่วยงานมากกว่า ๒๐ แห่ง จาก ๑๐ กระทรวง ที่จะมาเปิดให้บริการ ณ จุดเดียว

๗) พัฒนาระบบการจดทะเบียนเพิ่มประสิทธิภาพการบริการจดทะเบียนธุรกิจ เพื่อให้บริการจดทะเบียนธุรกิจ สะดวก รวดเร็ว เชื่อถือได้โดย พัฒนาระบบการจดทะเบียน เช่น ถ่ายโอนงานบันทึกข้อมูลและจัดทำเอกสารทะเบียนภาคเอกชน อบรมพัฒนามาตรฐานนายทะเบียน พัฒนาการให้ความรู้การจดทะเบียน และอบรมความรู้การจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มสมรรถนะระบบ IT บริการจดทะเบียนและข้อมูลธุรกิจ โดย พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลทะเบียนธุรกิจ พัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารและระบบรักษาความปลอดภัย รวมถึงพัฒนาการบริการทางอินเทอร์เน็ต

๘) ป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม ความรุนแรง และการก่อการร้าย โดย (๑) บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานรัฐมนตรี (นร.) (สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สขช.) และ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) กระทรวงกลาโหม (กท.) และ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ตช.) เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ ในการป้องกันอาชญากรรม เช่น จัดทำแผนป้องกันระดับสถานี ติดตั้ง CCTV ปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์สำหรับงานสายตรวจ ปลูกจิตสำนึกความเป็นตำรวจมืออาชีพ เป็นต้น และในการปราบปรามอาชญากรรม เช่น ระดมกวาดล้างอาชญากรรมและคดีค้างเก่าอย่างต่อเนื่อง จัดทีมวิเคราะห์อาชญากรรมแบบบูรณาการ (Crime Investigation and Solving Team) เร่งรัดปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ จัดระเบียบสังคม และดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปมีส่วนร่วมกับการกระทำผิดอย่างเด็ดขาด (๓) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ต่อประชาชน นักธุรกิจ นักลงทุน และนักท่องเที่ยว

๕.๓.๓ เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการของภาครัฐ

๑) สนับสนุนการจัดทำยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของประเทศภายใต้การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มากขึ้น

๒) ปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ลดการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการและเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของสังคม

๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพของกลไกตรวจสอบของสังคม พัฒนาระบบธรรมาภิบาลภาครัฐ โดย (๑) สนับสนุนการนำระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐ (๒) เพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในกิจการของรัฐวิสาหกิจเพื่อลดบทบาทการลงทุนของภาครัฐ (๓) กระจายอำนาจการจัดบริการสาธารณะและการดำเนินการด้านการเงิน การคลัง แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระดับศักยภาพอย่างเป็นขั้นตอน

๔) พัฒนากลไกถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการที่ดี แก่ทุกภาคส่วน ผ่านการจัดกิจกรรมและสื่อช่องทางเผยแพร่ความรู้ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน เช่น จัดทีมเคลื่อนที่เพื่อเผยแพร่และสร้างความตระหนักให้แก่หน่วยงานต่างๆ

๕) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการ โดย สร้างมาตรฐานโปร่งใสในการปฏิบัติงาน มีค่านิยมที่รักความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งจัดทำคู่มือ แนวทางการสร้างมาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงาน และจัดทำเกณฑ์วัดความโปร่งใสที่เหมาะสมกับส่วนราชการ

๕.๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ความสามารถในการแข่งขันด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเชิงปริมาณของไทยในหลายด้านมีการปรับอันดับดีขึ้น แต่เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติม โดยเฉพาะด้านที่เป็นปัญหาสะสมมานาน นอกจากนี้ยังต้องเผชิญกับปัญหาคุณภาพที่ยังไม่ได้มาตรฐานสากล เพราะขาดระบบบำรุงรักษาให้ความสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืน ประกอบด้วย

๕.๔.๑ เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม และมีการกระจายอย่างทั่วถึง โดย

๑) พัฒนาโครงข่ายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น เพื่อให้ราคาถูกลง

๒) พัฒนาการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐาน (USO: Universal Service Obligation) และพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ (GIN: Government Information Network) อย่างทั่วถึงควบคู่ไปกับสร้างมาตรการกระตุ้นความต้องการ โดย ส่งเสริมการเรียนรู้ และสามารถเข้าถึงได้โดยตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน

๓) เร่งรัดให้มีการปรับปรุงกฎ ระเบียบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

๕.๔.๒ สนับสนุนระบบการขนส่งและการบริหารจัดการขนส่งที่ประหยัดพลังงาน และมีต้นทุนต่ำ โดยให้เชื่อมโยงแต่ละพื้นที่ในลักษณะแบบผสมผสาน (Multimodal) โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งไปสู่ระบบรางให้มากขึ้น ปัจจุบันรัฐมีแผนการลงทุนระยะเร่งด่วนของการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการพัฒนารถไฟรางคู่ระยะทาง ๗๖๗ กม. นอกจากนี้มีแผนพัฒนาระบบรถไฟฟ้าในเขต กทม. และปริมณฑล โดยคาดว่าจะภายในปี ๒๕๖๒ จะมีโครงข่ายรถไฟฟ้า ระยะทางรวม ๓๗๒๕. รongรับผู้โดยสารได้ประมาณ ๓.๘ ล้านคนต่อวัน

๕.๔.๓ ส่งเสริมและเอื้ออำนวยด้านกฎระเบียบในการชักจูงให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการพื้นฐาน เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ พร้อมกับกำหนดกลไกองค์กรกำกับดูแลรายสาขาเพื่อความโปร่งใส

๕.๔.๔ พัฒนากลไกและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อรองรับผลกระทบและผลักดันการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี และสนธิสัญญาระหว่างประเทศต่างๆ

๕.๕ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๕.๕.๑ เพิ่มการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศโดยเฉพาะการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน โดย

๑) เพิ่มมาตรการจูงใจเพื่อกระตุ้นภาคเอกชนและนักลงทุนต่างชาติลงทุนวิจัยและพัฒนามากขึ้นหรือต่อยอดจากความสามารถทางเทคโนโลยีที่มีอยู่ โดย (๑) ร่วมทุนระหว่างภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย หรือการจัดตั้งกองทุนวิจัยร่วมภาครัฐและเอกชน ที่มีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเหมาะสม (๒) ให้สิทธิและประโยชน์ด้านส่งเสริมการลงทุนกับบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ด้วยการสนับสนุน ค่าใช้จ่าย เพื่อพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STI)

๒) เพิ่มผลิตภาพการวิจัย ด้วยการพัฒนาระบบการวิจัยที่มีตลาดนำ และสนับสนุนความเชื่อมโยงและความเข้มแข็งของศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทาง สถาบันการศึกษาและวิจัย และภาคการผลิตในการต่อยอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่การผลิตสินค้าคุณภาพสูงเชิงพาณิชย์

๕.๕.๒ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในเชิงพาณิชย์ โดย

๑) ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ สิทธิประโยชน์ให้เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยี

๒) มีมาตรการดูดซับเทคโนโลยีจากการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ โดยสนับสนุนให้จัดตั้งศูนย์วิจัยของต่างประเทศในประเทศไทย และการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับคนไทย

๓) พัฒนาระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ศึกษารูปแบบการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างสถาบัน การศึกษา สถาบันวิจัย และนักวิจัยที่เหมาะสม พัฒนากลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตรในต่างประเทศ เป็นต้น รวมทั้งป้องกันปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยประสานการป้องกันกับภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสำรวจตลาดสินค้าที่น่าสงสัยว่าจะละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ตรวจสอบโรงงานผลิตซ้ำ รับแจ้งข้อมูล ตามพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์

๔) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลน

๕) ผลิตและพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ รวมถึงรูปแบบและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และสร้างความตระหนักของประชาชนให้เรียนรู้ คิดและทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์

๕.๕.๓ เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้กระจายไปในภูมิภาค ทัวถึงและเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ที่มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในการวิจัยและพัฒนาในรูปแบบเครือข่ายวิจัยระหว่างที่เกี่ยวข้องภายใต้ระบบนวัตกรรมชาติ

๕.๖ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาการผลิตทรัพยากรมนุษย์ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เช่น จำนวนประชากรที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้นในปริมาณน้อยกว่าความ

ต้องการของภาคการผลิต รวมทั้งกำลังคนระดับสูง โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์มีน้อย คุณภาพของระบบการเรียนมีปัญหา เช่น ทักษะการอ่านและภาษาของคนไทยยังต่ำ และยังต้องเผชิญปัญหาการระบาดของโรคไข้และความไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงและชายยังมีสูง ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ต้องแก้ไขในระยะยาว ดังนั้น รัฐต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังนี้คือ

๕.๖.๑ การพัฒนาการศึกษา โดย

๑) พัฒนาการศึกษาระบบการวิจัยแรงงานให้สูงกว่าระดับประถมศึกษา และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือ โดยส่งเสริมให้ผู้จบการศึกษาในระดับประถมศึกษามีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งสายอาชีพ (อาชีวศึกษา) และสายวิชาการ เพื่อเร่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้สูงกว่าประถมศึกษาในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของภาคการผลิต รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับภาคการผลิตเพื่อพัฒนาการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒) เร่งผลิตกำลังคนที่มีความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ในทุกสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓) พัฒนาหลักสูตรการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการตลาด เช่น การพัฒนาหลักสูตร ประมวลการสอน และวัดผลด้านภาษาต่างประเทศให้ได้มาตรฐานสากล และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางสมอง เพื่อเพิ่มทักษะพื้นฐานในการทำงาน ทั้งอ่าน คิด วิเคราะห์ แก้ไข และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

๕.๖.๒ เสริมสร้างสุขภาวะของคนให้มีสุขภาพแข็งแรง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดย

๑) พัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร ที่มุ่งการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ พัฒนาคุณภาพบริการและการผลิตบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพการเฝ้าระวังและการจัดการกับโรคระบาดที่ทันกับสถานการณ์

๒) ส่งเสริมให้คนลดพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงทางสุขภาพ ควบคู่ไปกับการดูแลสุขภาพ รู้จักการป้องกันการโรคเบื้องต้น

๕.๖.๓ ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ผู้หญิง การสำรวจของสถาบันวิจัยประชากรและสังคมของมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า บทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในปัจจุบันมีความสำคัญมากขึ้นกว่าในอดีต แต่เมื่อเทียบกับสถิติทั้งในและต่างประเทศยังถือว่าเป็นจำนวนที่น้อยมาก ดังนั้นต้องส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาและมีส่วนร่วมในสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหาร และปกครอง โดย

๑) ส่งเสริมความเสมอภาคของบทบาทหญิงและชาย โดยเฉพาะบทบาทผู้หญิงในการบริหารและการปกครองทุกระดับ โดยสร้างกลไกที่ทำให้สตรีได้รับโอกาสทางการศึกษาและได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างทัดเทียมชาย มีส่วนร่วมในกำลังแรงงานในอัตราที่สูงทั้งในเศรษฐกิจในระบบและนอกระบบ มีส่วนร่วมในการเมืองและการบริหารเพิ่มขึ้น

๒) สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง โดยลดเจตคติที่กีดขวางความก้าวหน้าของสตรี ซึ่งมีอิทธิพลของระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยมดั้งเดิมที่แฝงอคติต่อผู้หญิง

๖ ความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายการเลื่อนอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดย IMD จากอันดับที่ ๒๖ ในปี ๒๕๕๓ (๒๐๑๑) เป็นอันดับที่ ๑๖ ในปี ๒๕๕๘ (๒๐๑๖)

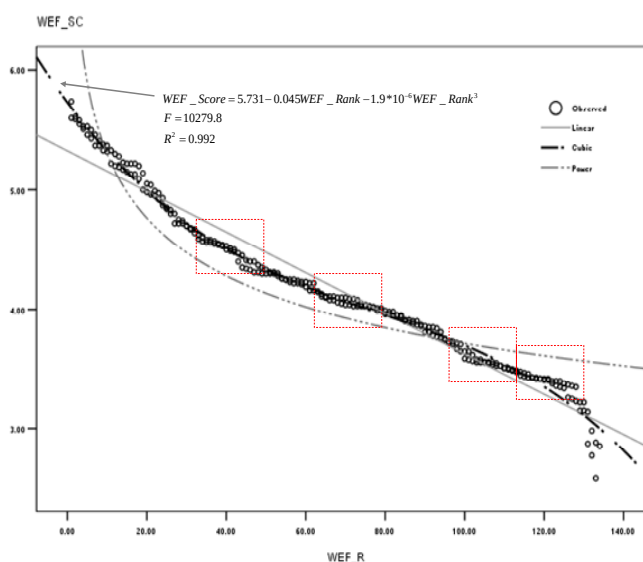
๖.๑ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอันดับและคะแนนความสามารถการแข่งขันรวม เพื่อศึกษาว่าการปรับเพิ่มอันดับหนึ่งอันดับต้องมีคะแนนเพิ่มเท่าไร

๖.๑.๑ WEF จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคะแนนและอันดับความสามารถในการแข่งขันรวม โดยใช้ข้อมูลอันดับและคะแนนของประเทศจำนวน ๒๖๗ กรณี พบความสัมพันธ์ของคะแนนและอันดับ ซึ่งจากการประมาณการแบบ Lagrange Polynomial Interpolation⁸ สามารถเขียนความสัมพันธ์ดังกล่าวออกมาได้ในรูปสมการดังนี้

$$\begin{aligned} \text{WEF_Score} &= 5.731 - 0.045\text{WEF_Rank} - 1.9 \times 10^{-6}\text{WEF_Rank}^3 \\ F &= 10279.8 \\ R^2 &= 0.992 \end{aligned}$$

ซึ่งจากสมการความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถประมาณค่าคะแนนที่ต้องใช้เพื่อให้อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยดีขึ้นได้ เช่น หากต้องการเพิ่มอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย หนึ่งอันดับต้องมีคะแนนรวมเพิ่มขึ้นอีก ๐.๐๕๑๗๙ คะแนน โดยประมาณ (ขึ้นอยู่กับช่วงของอันดับ)

แผนภาพที่ ๖-๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนและอันดับรวมของ WEF

อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ในลักษณะนี้มีข้อจำกัดและอาจมีความคลาดเคลื่อนสูงเนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของความละเอียดของข้อมูล โดยพบว่าการเปลี่ยนแปลงของคะแนนที่มีระดับทศนิยมเพียง ๔ ตำแหน่งสามารถมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอันดับความสามารถในการแข่งขันได้ ดังนั้นระดับคะแนนที่ใช้ในการ

⁸ Lagrange Polynomial Interpolation เป็นวิธีการหาสมการพหุนามเพื่อประมาณค่าฟังก์ชันที่แก้ปัญหาคความคลาดเคลื่อนของการ Interpolation ที่ใช้ฟังก์ชันที่อ้างอิงจุดฐาน (Tabular points) โดยการใช้ น้ำหนักค่าเฉลี่ยของค่าฟังก์ชันที่ทราบจุดใกล้เคียงเชิงเส้นสามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปสมการได้ดังนี้

$$L_i(x) = \prod_{j=0, j \neq i}^n \frac{(x - x_j)}{(x_i - x_j)}$$

คำนวณความสัมพันธ์เพื่อให้มีความถูกต้องสูงที่สุดจำเป็นต้องมีทศนิยมอย่างน้อย ๔ ตำแหน่งด้วยเช่นกัน แต่ในรายงาน Global Competitiveness Report มีการรายงานคะแนนในระดับทศนิยมเพียง 2 ตำแหน่งเท่านั้น ซึ่งทำให้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอันดับและคะแนนมีความคลาดเคลื่อนได้ โดยเฉพาะประเทศที่มีคะแนนและอันดับใกล้เคียงกันมาก (*ORank/OScore* มีค่ามากกว่า ๑ โดยสามารถสังเกตได้ว่าเส้นสมการจะมีความลาดชันน้อยในแผนภาพที่ ๖-๑)

๖.๑.๒ IMD จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับความสามารถในการแข่งขันรวม (Overall Rank) และคะแนนรวม (Overall Score) โดยใช้วิธีวิเคราะห์สมการถดถอย และการประมาณการแบบ Lagrange Polynomial Interpolation และแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน พบความสัมพันธ์ดังนี้

๑) ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับและคะแนนของประเทศไทย ในช่วงเวลา ๗ ปี^๙ (พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๕๑) พบว่าการเพิ่มขึ้นของอันดับ ๑ อันดับ จะต้องใช้คะแนน ๑.๘๘ คะแนน^{๑๐}

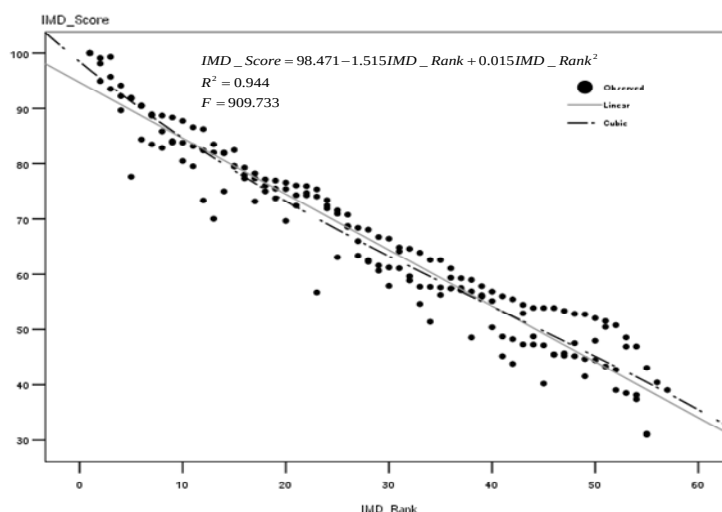
๒) ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับและคะแนนของแต่ละประเทศ รวม ๑๖๙ กรณี ในช่วงเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๓) พบว่าการเพิ่มขึ้นของอันดับ ๑ อันดับ จะต้องใช้คะแนน ๑.๐๑๑ คะแนน (ขึ้นอยู่กับช่วงของอันดับ) ดังแสดงสมการความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$IMD_Score = 98.471 - 1.515IMD_Rank + 0.015IMD_Rank^2$$

$$R^2 = 0.944$$

$$F = 909.733$$

แผนภาพที่ ๖.๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนและอันดับรวมของ IMD

เป็นที่น่าสังเกตว่าคะแนนแต่ละคะแนนที่ได้ขึ้นอยู่กับการ ๑) ค่าของ Standardized Value (STD)^{๑๑} ๒) ค่าถ่วงน้ำหนัก และ ๓) การปรับคะแนนรวมทั้งหมดของทุกประเทศให้อยู่ในช่วง ๐-๑๐๐ คะแนน ดังนั้นการให้ความสำคัญกับเกณฑ์ชีวิตที่มีค่าถ่วงน้ำหนักสูงจึงมีความสำคัญ

^๙ ยกเว้นปี ๒๕๔๖ ซึ่ง IMD มิได้รายงาน overall scoreboard ของทุกประเทศรวมกันในตารางเดียว

^{๑๐} $R^2 = 0.665$ $F = 12.92$ $p\text{-value} = 0.01$ $N = 7$

^{๑๑} คำนวณจาก 3 ส่วนคือ ค่าจริงของเกณฑ์ชีวิต ค่าเฉลี่ยของเกณฑ์ชีวิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเกณฑ์ชีวิต

๖.๒ หลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าถ่วงน้ำหนัก

๖.๒.๑ WEF เนื่องจากการคำนวณและการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันคำนึงถึงลำดับขั้นของการพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ซึ่งเชื่อว่าไม่เท่ากัน จึงทำให้ในแต่ละลำดับขั้นของการพัฒนาจะมีน้ำหนักในแต่ละปัจจัยไม่เท่ากัน จึงทำให้ประเทศต่างๆ ถูกแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มและให้น้ำหนักไม่เท่ากันดังปรากฏตารางที่ ๖-๑

ตารางที่ ๖-๑ ลำดับของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและน้ำหนักที่ใช้ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน

ลำดับของการพัฒนา (Stage of Development)	รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ.)	น้ำหนัก (ร้อยละ)		
		ปัจจัยพื้นฐาน	ปัจจัยประสิทธิภาพ	ปัจจัยนวัตกรรม
กลุ่ม ๑ : การแข่งขันด้วยปัจจัยพื้นฐาน (Factor-Driven)	<๒,๐๐๐	๖๐	๓๕	๕
ช่วงเปลี่ยนผ่าน(Transition)	๒,๐๐๐-๓,๐๐๐			
กลุ่ม ๒ : การแข่งขันด้วยประสิทธิภาพการลงทุน (Efficiency-Driven)	๓,๐๐๐-๙,๐๐๐	๔๐	๕๐	๑๐
ช่วงเปลี่ยนผ่าน(Transition)	๙,๐๐๐-๑๗,๐๐๐			
กลุ่ม ๓ : การแข่งขันด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven)	> ๑๗,๐๐๐	๒๐	๕๐	๓๐

ที่มา : The Global Competitiveness Report ๒๐๐๙-๒๐๑๐, WEF

นอกจากนี้ยังกำหนดน้ำหนักในแต่ละหมวด (Category) ของแต่ละลำดับของการพัฒนาไม่เท่ากันดังปรากฏในตารางที่ ๖-๒

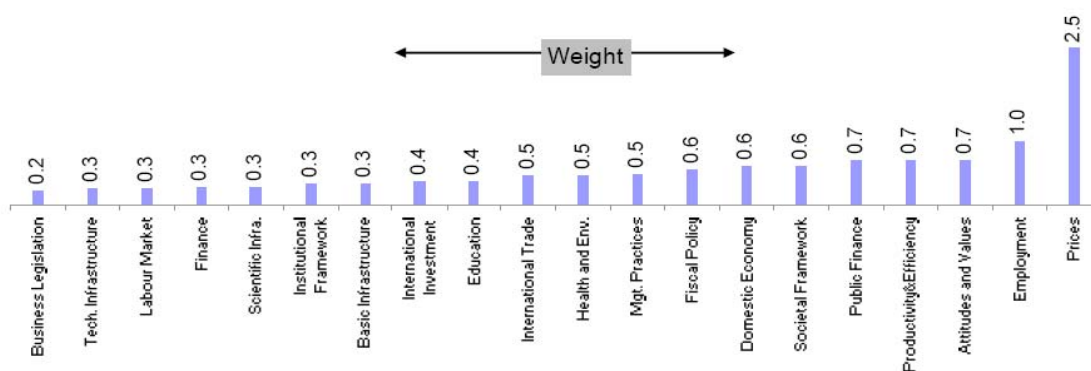
ตารางที่ ๖-๒ น้ำหนักของตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขัน

ประเทศไทย	น้ำหนัก
๑. ปัจจัยพื้นฐาน (Basic Requirements)	๔๐% (๑๐๐%)
๑.๑ สถาบัน (Institutions)	๒๕% (๑๐๐%)
๑.๑.๑ สถาบันของรัฐ	๗๕%
๑.๑.๒ สถาบันเอกชน	๒๕%
๑.๒ โครงสร้างพื้นฐาน	๒๕% (๑๐๐%)
๑.๒.๑ คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน	๕๐%
๑.๒.๒ ปริมาณของโครงสร้างพื้นฐาน	๕๐%
๑.๓ เสถียรภาพเศรษฐกิจ	๒๕%
๑.๔ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒๕% (๑๐๐%)
๑.๔.๑ สุขภาพ	๕๐%
๑.๔.๒ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๐%
๒. ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Efficiency Enhancers)	๕๐% (๑๐๐%)
๒.๑ การศึกษาขั้นอุดมศึกษาและการฝึกอบรม	๑๗% (๑๐๐%)
๒.๑.๑ ปริมาณการศึกษา	๓๓%
๒.๑.๒ คุณภาพการศึกษา	๓๓%
๒.๑.๓ On the job training	๓๓%
๒.๒ ประสิทธิภาพในตลาดสินค้า (Goods Market Efficiency)	๑๗% (๑๐๐%)
๒.๒.๑ การแข่งขัน	๖๗%
๒.๒.๒ คุณภาพของตลาด (Quality of Demand Condition)	๓๓%
๒.๓ ประสิทธิภาพในตลาดแรงงาน (Labour Market Efficiency)	๑๗% (๑๐๐%)
๒.๓.๑ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์	๕๐%
๒.๓.๒ Efficient use of talent	๕๐%
๒.๔ ระดับการพัฒนาในตลาดการเงิน	๑๗% (๑๐๐%)
๒.๔.๑ ประสิทธิภาพ	๕๐%
๒.๔.๒ ความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่น	๕๐%
๒.๕ ขนาดของตลาด (Market Size)	๑๗% (๑๐๐%)
๒.๕.๑ ตลาดภายในประเทศ	๗๕%
๒.๕.๒ ตลาดต่างประเทศ	๒๕%
๒.๖ ความพร้อมทางเทคโนโลยี (Technology Readiness)	๑๗%
๓. ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ	๑๐% (๑๐๐%)
๓.๑ ความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ (Business Sophistication)	๕๐% (๑๐๐%)
๓.๑.๑ เครือข่ายและอุตสาหกรรมสนับสนุน	๕๐%
๓.๑.๒ ความเชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์และการปฏิบัติการขององค์กรธุรกิจ	๕๐%
๓.๒ นวัตกรรม (Innovation)	๕๐%

ที่มา : The Global Competitiveness Report ๒๐๐๙-๒๐๑๐, WEF

๖.๒.๒ IMD สำหรับการให้น้ำหนักของเกณฑ์ชีวิตนั้นจะให้น้ำหนักแต่ละกลุ่มย่อยเท่ากัน คือ ร้อยละ ๕ (รวม ๒๐ กลุ่มย่อยเป็นร้อยละ ๑๐๐) และเนื่องจากเกณฑ์ชีวิตในแต่ละกลุ่มย่อยจะมีจำนวนไม่เท่ากัน อีกทั้ง IMD ให้น้ำหนักของเกณฑ์ชีวิตที่เป็นข้อมูลสถิติ (Hard Data) เท่ากับ ๑ มากกว่าเกณฑ์ชีวิตที่เป็นทัศนคติซึ่งให้น้ำหนักเท่ากับ ๐.๕ ดังนั้นค่าถ่วงน้ำหนักของแต่ละเกณฑ์ชีวิตจะมีค่าไม่เท่ากันในจำนวน ๒๓๗ เกณฑ์ชีวิตย่อยที่ทำการศึกษา พบว่าค่าถ่วงน้ำหนักสูงสุดมีค่า ๒.๕ และค่าถ่วงน้ำหนักน้อยสุดมีค่า ๐.๒ โดยคะแนนรวมที่ได้จากเกณฑ์ชีวิตที่เป็นข้อมูลสถิติต่อเกณฑ์ชีวิตที่เป็นทัศนคติหลังการถ่วงน้ำหนักและปรับช่วงคะแนนให้อยู่ระหว่าง ๐-๑๐๐ แล้ว คิดเป็นสัดส่วน ๖๖ ต่อ ๓๔ (จาก ๑๐๐ คะแนน)

แผนภาพที่ ๖-๓ ค่าถ่วงน้ำหนักเฉลี่ยของเกณฑ์ชีวิตในแต่ละ Sub-factors

ค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์ชีวิตในแต่ละกลุ่มย่อย (Sub-factor) ปรากฏดังตารางที่ ๖-๓ ซึ่งสามารถนำค่าถ่วงน้ำหนักในแต่ละเกณฑ์ชีวิตจะมีผลต่อคะแนน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาจะให้ความสำคัญกับเกณฑ์ชีวิตที่มีค่าถ่วงน้ำหนักสูง

ตารางที่ ๖-๓ ค่าถ่วงน้ำหนักเฉลี่ยของเกณฑ์ชีวิตเรียงจากมากไปน้อย

Data Type	Criteria	ΔRANK	R control	Sub Factor	Weight	W Control	unit
	Cost-of-living index	-9	-1	15	2.5	1	Index of a basket of goods & services in major cities, including housing (New York City =
	Consumer price inflation	25	-1	15	2.5	1	Average annual rate
	Employment	0	1	14	1	1	Total employment in millions
	Youth unemployment	-1	-1	14	1	1	Percentage of youth labor force (under the age of 25)
	Employment %	1	1	14	1	1	Percentage of population
	Unemployment rate	1	-1	14	1	1	Percentage of labor force
	Employment - growth	-11	1	14	1	1	Estimates: percentage change
	Gender income ratio	5	1	25	0.91	1	Ratio of estimated female to male earned income globally
	Females in parliament	-5	1	25	0.91	1	Percentage of total seats in Parliament
	Female positions	-3	1	25	0.91	1	Percentage of total legislators, senior officials and managers
	Productivity of companies	9	1	31	0.83	1	Productivity of companies is supported by global strategies (supplies, offshoring, outsource
	Labor productivity (PPP) growth	-6	1	31	0.83	1	Percentage change of GDP (PPP) per person employed per hour
	Overall productivity - real growth	0	1	31	0.83	1	Estimates: Percentage change of real GDP per person employed
	Overall productivity (PPP)	1	1	31	0.83	1	Estimates: GDP (PPP) per person employed, US\$
	Labor productivity (PPP)	1	1	31	0.83	1	Estimates: GDP (PPP) per person employed per hour, US\$
	Government budget surplus/deficit	-28	1	21	0.77	1	Percentage of GDP
	Total general government debt	0	-1	21	0.77	1	Percentage of GDP
	Central government foreign debt	0	-1	21	0.77	1	Percentage of GDP
	Interest payment	-3	-1	21	0.77	1	Percentage of current revenue
	Total general government debt - real growth	-11	-1	21	0.77	1	Percentage change, based on national currency in constant prices
	Total reserves	1	1	21	0.77	1	Gold and official reserves (gold = SDR 35 per ounce), SDR billions
	GDP per capita	-1	1	11	0.71	1	US\$ per capita
	Gross domestic product (GDP)	1	1	11	0.71	1	US\$ billions
S	Value system	8	1	35	0.71	0.5	The value system in your society supports competitiveness
S	Need for economic and social reforms	17	1	35	0.71	0.5	The need for economic and social reforms is generally well understood
S	National culture	15	1	35	0.71	0.5	The national culture is open to foreign ideas
S	Image abroad	10	1	35	0.71	0.5	The image abroad of your country encourages business development
	Real GDP Growth	-3	1	11	0.71	1	Percentage change, based on national currency in constant prices
	Real GDP Growth per capita	-7	1	11	0.71	1	Percentage change, based on national currency in constant prices
S	Flexibility and adaptability	6	1	35	0.71	0.5	Flexibility and adaptability of people are high when faced with new challenges
	GDP (PPP) per capita	-2	1	11	0.71	1	Estimates: US\$ per capita at purchasing power parity
	GDP (PPP)	-2	1	11	0.71	1	Estimates: US\$ billions at purchasing power parity
S	Corporate values	4	1	35	0.71	0.5	Corporate values take into account the values of employees
S	Attitudes toward globalization	13	1	35	0.71	0.5	Attitudes toward globalization are generally positive in your society
	Consumption tax rate	1	-1	22	0.67	1	Standard rate of VAT / GST
	Collected total tax revenues	-3	-1	22	0.67	1	Percentage of GDP
	Effective personal income tax rate	-1	-1	22	0.67	1	Percentage of an income equal to GDP per capita
	Corporate tax rate on profit	-2	-1	22	0.67	1	Maximum tax rate, calculated on profit before tax
	Employee's social security contribution rate	2	-1	22	0.67	1	Compulsory contribution as a percentage of an income equal to GDP per capita
	Employer's social security contribution rate	-1	-1	22	0.67	1	Compulsory contribution as a percentage of an income equal to GDP per capita
	Total health expenditure	0	1	44	0.63	1	Percentage of GDP
	Medical assistance	1	1	44	0.63	1	Number of inhabitants per physician and per nurse
	Human development index	-1	1	44	0.63	1	Combines economic - social - educational indicators / Source: Human Development Report
	Life expectancy at birth	-1	1	44	0.63	1	Average estimate
	Ecological footprint	-1	-1	44	0.63	1	Area units per person, hectares of biologically productive space
	Real short-term interest rate	-2	-1	23	0.53	1	Real discount / bank rate
	Pupil-teacher ratio (primary education)	4	-1	45	0.53	1	Ratio of students to teaching staff
	Pupil-teacher ratio (secondary education)	-1	-1	45	0.53	1	Ratio of students to teaching staff
	Country credit rating	0	1	23	0.53	1	Rating on a scale of 0-100 assessed by the Institutional Investor Magazine ranking
	Secondary school enrollment	0	1	45	0.53	1	Percentage of relevant age group receiving full-time education
	Higher education achievement	0	1	45	0.53	1	Percentage of population that has attained at least tertiary education for persons 25-34
	Total public expenditure on education	3	1	45	0.53	1	Percentage of GDP
	Exchange rate stability	26	-1	23	0.53	1	Parity change from national currency to SDR, 2007 / 2005
	Interest rate spread	-7	-1	23	0.53	1	Lending rate minus deposit rate
	Illiteracy	1	-1	45	0.53	1	Adult (over 15 years) literacy rate as a percentage of population
S	Social responsibility	16	1	34	0.5	0.5	Social responsibility of business leaders is high
	Shareholder value	18	1	34	0.5	0.5	Shareholder value is efficiently managed
S	Health, safety & environmental concerns	14	1	34	0.5	0.5	Health, safety & environmental concerns are adequately addressed by management
S	Ethical practices	4	1	34	0.5	0.5	Ethical practices are implemented in companies
S	Entrepreneurship	27	1	34	0.5	0.5	Entrepreneurship of managers is widespread in business
S	Customer satisfaction	13	1	34	0.5	0.5	Customer satisfaction is emphasized in companies
S	Credibility of managers	9	1	34	0.5	0.5	Credibility of managers in society is strong
S	Corporate boards	28	1	34	0.5	0.5	Corporate boards do supervise the management of companies effectively
S	Auditing and accounting practices	5	1	34	0.5	0.5	Auditing and accounting practices are adequately implemented in business
S	Adaptability of companies	4	1	34	0.5	0.5	Adaptability of companies to market changes is high
	Exports of goods	0	1	12	0.48	1	US\$ billions
	Exports of commercial services	0	1	12	0.48	1	US\$ billions
	Terms of trade index	-16	1	12	0.48	1	Unit value of exports over unit value of imports (2000 = 100)
	Current account balance	11	1	12	0.48	1	Percentage of GDP
	Exports of goods	-2	1	12	0.48	1	Percentage of GDP
	Exports of commercial services	-2	1	12	0.48	1	Percentage of GDP
	Exports of goods - growth	-14	1	12	0.48	1	Percentage change based on US\$ values
	Exports of commercial services - growth	-21	1	12	0.48	1	Percentage change based on US\$ values
	Tourism receipts	0	1	12	0.48	1	International tourism receipts as a percentage of GDP
	Trade to GDP ratio	-5	1	12	0.48	1	(Exports + Imports) / (2 x GDP)
S	Risk of political instability	-1	1	25	0.45	0.5	The risk of political instability is very low
S	Social cohesion	-1	1	25	0.45	0.5	Social cohesion is a priority for the government
S	Personal security and private property	5	1	25	0.45	0.5	Personal security and private property are adequately protected
S	Justice	6	1	25	0.45	0.5	Justice is fairly administered
S	Equal opportunity	-11	1	25	0.45	0.5	Equal opportunity legislation in your country encourages economic development
	Electricity costs for industrial clients	4	-1	41	0.43	1	US\$ per kWh
	Direct investment flows abroad	2	1	13	0.43	1	US\$ billions
	Direct investment stocks abroad	0	1	13	0.43	1	US\$ billions
	Direct investment flows inward	0	1	13	0.43	1	US\$ billions
	Direct investment stocks inward	-1	1	13	0.43	1	US\$ billions
	Portfolio investment assets	0	1	13	0.43	1	US\$ billions
	Portfolio investment liabilities	0	1	13	0.43	1	US\$ billions
	Government subsidies	19	-1	24	0.43	1	To private and public companies as a percentage of GDP
	Arable area	-1	1	41	0.43	1	Square meters per capita
	Dependency ratio	-8	1	41	0.43	1	Population under 15 and over 64 years old, divided by active population (15 to 64 years)
	Total indigenous energy production	2	1	41	0.43	1	Percentage of total requirements in tons of oil equivalent
	Direct investment flows abroad	4	1	13	0.43	1	Percentage of GDP
	Direct investment flows inward	-1	1	13	0.43	1	Percentage of GDP
	Direct investment stocks abroad - growth	-23	1	13	0.43	1	Percentage change based on US\$ values
	Direct investment stocks inward - growth	3	1	13	0.43	1	Percentage change based on US\$ values
	Air transportation	0	1	41	0.43	1	Number of passengers carried by main companies, thousands
	Start-up days	-4	-1	24	0.43	1	Number of days to start a business
	Population - market size	0	1	41	0.43	1	Estimates in millions
	Roads	-1	1	41	0.43	1	Density of the network, km per square km
	Railroads	0	1	41	0.43	1	Density of the network, km per square km
S	Small and medium-size enterprises	8	1	31	0.42	0.5	Small and medium-size enterprises are efficient by international standards
S	Large corporations	17	1	31	0.42	0.5	Large corporations are efficient by international standards
	Financial card transactions	-4	1	33	0.38	1	US\$ per capita
	Value traded on stock markets	0	1	33	0.38	1	US\$ per capita
	Stock market capitalization	-3	1	33	0.38	1	US\$ billions
	Banking sector assets	0	1	33	0.38	1	Percentage of GDP
	Stock market capitalization	-4	1	33	0.38	1	Percentage of GDP
	Stock market index	35	1	33	0.38	1	Percentage change on index in national currency
	Listed domestic companies	2	1	33	0.38	1	Number of listed domestic companies
S	Management of public finances	-5	1	21	0.38	0.5	Management of public finances over the next two years is likely to improve
	Investment risk	-2	1	33	0.38	1	Euro money country credit-worthiness scale from 0-100
	Industrial disputes	2	-1	32	0.36	1	Working days lost per 1,000 inhabitants per year (average 2004-2008)
	Remuneration of management	0	1	32	0.36	1	Total base salary plus bonuses and long-term incentives, US\$
S	Resilience of the economy	8	1	11	0.36	0.5	Resilience of the economy to economic cycles is strong
	Female labor force	15	1	32	0.36	1	Percentage of total labor force
	Labor force %	0	1	32	0.36	1	Percentage of population
	Labor force growth	-5	1	32	0.36	1	Percentage change
	Remuneration in services professions	0	1	32	0.36	1	Gross annual income including supplements such as bonuses, in US\$
	Compensation levels	1	-1	32	0.36	1	Estimates: Total hourly compensation for manufacturing workers, US\$
	Labor force	0	1	32	0.36	1	Employed and registered unemployed millions
S	Diversification of the economy	14	1	11	0.36	0.5	Diversification of the economy is sufficient
	Working hours	-1	1	32	0.36	1	Average number of working hours per year

ตารางที่ ๖-๓ ค่าถ่วงน้ำหนักเฉลี่ยของเกณฑ์ชีวิตเรียงจากมากไปน้อย (ต่อ)

Data Type	Criteria	ΔRANK	R control	Sub Factor	Weight	W Control	unit
S	Tax evasion	1	1	22	0.33	0.5	Tax evasion does not hamper business activity
S	Real personal taxes	4	1	22	0.33	0.5	Real personal taxes do not discourage people from working or seeking advancement
S	Real corporate taxes	-1	1	22	0.33	0.5	Real corporate taxes do not discourage entrepreneurial activity
S	Total expenditure on R&D	-1	1	43	0.32	1	US\$ millions
S	Business expenditure on R&D	0	1	43	0.32	1	US\$ millions
S	Scientific articles	1	1	43	0.32	1	Scientific articles published by origin of author
S	Science degrees	42	1	43	0.32	1	Percentage of total first university degrees in science and engineering
S	Total expenditure on R&D	1	1	43	0.32	1	Percentage of GDP
S	Business expenditure on R&D	1	1	43	0.32	1	Percentage of GDP
S	Patent productivity	3	1	43	0.32	1	Patents granted to residents / R&D personnel in business ('000s)
S	Securing patents abroad	4	1	43	0.32	1	Number of patents secured abroad by country residents
S	Patents granted to residents	0	1	43	0.32	1	Number of patents granted to residents (average 2004-2006)
S	Total R&D personnel nationwide per capita	0	1	43	0.32	1	Full-time work equivalent (FTE) per 1000 people
S	Total R&D personnel nationwide	0	1	43	0.32	1	Full-time work equivalent (FTE thousands)
S	Nobel prizes	0	1	43	0.32	1	Awarded in physics, chemistry, physiology or medicine and economics since 1950
S	Nobel prizes per capita	0	1	43	0.32	1	Awarded in physics, chemistry, physiology or medicine & economics since 1950 per mio people
S	Computers in use	1	1	42	0.31	1	Worldwide share / Source: Computer Industry Almanac
S	International fixed telephone costs	1	-1	42	0.31	1	US\$ per 3 minutes in peak hours to USA (for USA to Europe)
S	High-tech exports	3	1	42	0.31	1	US\$ millions
S	Sustainable development	1	1	44	0.31	0.5	Sustainable development is a priority in companies
S	Quality of life	8	1	44	0.31	0.5	Quality of life is high
S	Pollution problems	13	1	44	0.31	0.5	Pollution problems do not seriously affect your economy
S	High-tech exports	1	1	42	0.31	1	Percentage of manufactured exports
S	Investment in telecommunications	1	1	42	0.31	1	Percentage of GDP
S	Mobile telephone subscribers	2	1	42	0.31	1	Number of subscribers per 1000 inhabitants
S	Broadband subscribers	-2	1	42	0.31	1	Number of subscribers per 1000 inhabitants
S	Fixed telephone lines	2	1	42	0.31	1	Number of main lines per 1000 inhabitants
S	Internet users	-1	1	42	0.31	1	Number of internet users per 1000 people / Source: Computer Industry Almanac
S	Computers per capita	0	1	42	0.31	1	Number of computers per 1000 people / Source: Computer Industry Almanac
S	Mobile telephone costs	0	-1	42	0.31	1	Mobile cellular tariffs - US\$ per 1 minute (local)
S	Health problems	19	1	44	0.31	0.5	Health problems (sicknesses, AIDS, alcohol, drug) do not have a significant impact on comp
S	Health infrastructure	5	1	44	0.31	0.5	Health infrastructure meets the needs of society
S	Environmental laws	1	1	44	0.31	0.5	Environmental laws and compliance do not hinder the competitiveness of businesses
S	Internet costs	0	-1	42	0.31	1	Cost for 20 hours dial-up per month, US\$
S	University education	12	1	45	0.26	0.5	University education meets the needs of a competitive economy
S	Transparency	-8	1	23	0.26	0.5	Transparency of government policy is satisfactory
S	Public service	-2	1	23	0.26	0.5	The public service is independent from political interference
S	Legal and regulatory framework	12	1	23	0.26	0.5	The legal and regulatory framework encourages the competitiveness of enterprises
S	Educational system	-7	1	26	0.26	0.5	The educational system meets the needs of a competitive economy
Data Type	Criteria	ΔRANK	R control	Sub Factor	Weight	W Control	unit
S	Policy direction of the government	3	1	23	0.26	0.5	Policy direction of the government is consistent
S	Language skills	9	1	45	0.26	0.5	Language skills are meeting the needs of enterprises
S	Knowledge transfer	10	1	45	0.26	0.5	Knowledge transfer is highly developed between companies and universities
S	Government decisions	13	1	23	0.26	0.5	Government decisions are effectively implemented
S	Education in finance	4	1	45	0.26	0.5	Education in finance does meet the needs of enterprises
S	Economic literacy	10	1	45	0.26	0.5	Economic literacy among the population is generally high
S	Cost of capital	-2	1	23	0.26	0.5	Cost of capital encourages business development
S	Central bank policy	3	1	23	0.26	0.5	Central bank policy has a positive impact on economic development
S	Bureaucracy	13	1	23	0.26	0.5	Bureaucracy does not hinder business activity
S	Bribing and corruption	-2	1	23	0.26	0.5	Bribing and corruption do not exist
S	Adaptability of government policy	19	1	23	0.26	0.5	Adaptability of government policy to changes in the economy is high
S	Exchange rates	2	1	12	0.24	0.5	Exchange rates support the competitiveness of enterprises
S	Water transportation	2	1	41	0.22	0.5	Water transportation (harbors, canals, etc.) meets business requirements
S	Urbanization	6	1	41	0.22	0.5	Urbanization of cities supports business development
S	Unemployment legislation	0	1	24	0.22	0.5	Unemployment legislation provides an incentive to look for work
S	Distribution infrastructure	-1	1	41	0.22	0.5	The distribution infrastructure of goods and services is generally efficient
S	Subsidies	5	1	24	0.22	0.5	Subsidies do not distort fair competition and economic development
S	State ownership of enterprises	-2	1	24	0.22	0.5	State ownership of enterprises is not a threat to business activities
S	Relocation threats of services	14	1	13	0.22	0.5	Relocation of services is not a threat to the future of your economy
S	Relocation threats of R&D facilities	13	1	13	0.22	0.5	Relocation of R&D facilities is not a threat to the future of your economy
S	Relocation threats of production	-1	1	13	0.22	0.5	Relocation of production is not a threat to the future of your economy
S	Regulation intensity	2	1	24	0.22	0.5	Regulation intensity does not restrain the ability of companies to compete
S	Quality of air transportation	9	1	41	0.22	0.5	Quality of air transportation encourages business development
S	Public sector contracts	15	1	24	0.22	0.5	Public sector contracts are sufficiently open to foreign bidders
S	Protectionism	6	1	24	0.22	0.5	Protectionism does not impair the conduct of your business
S	Product and service legislation	-6	1	24	0.22	0.5	Product and service legislation does not deter business activity
S	Price controls	-14	1	24	0.22	0.5	Price controls do not affect pricing of products in most industries
S	Parallel economy	4	1	24	0.22	0.5	Parallel (black-market, unrecorded) economy does not impair economic development
S	Maintenance and development	8	1	41	0.22	0.5	Maintenance and development of infrastructure are adequately planned and financed
S	Labor regulations	5	1	24	0.22	0.5	Labor regulations (hiring/firing practices, minimum wages, etc.) do not hinder business ac
S	Investment incentives	12	1	24	0.22	0.5	Investment incentives are attractive to foreign investors
S	International transactions	10	1	24	0.22	0.5	International transactions can be freely negotiated with foreign partners
S	Immigration laws	0	1	24	0.22	0.5	Immigration laws do not prevent your company from employing foreign labor
S	Future energy supply	7	1	41	0.22	0.5	Future energy supply is adequately ensured
S	Foreign investors	6	1	24	0.22	0.5	Foreign investors are free to acquire control in domestic companies
S	Energy infrastructure	13	1	41	0.22	0.5	Energy infrastructure is adequate and efficient
S	Ease of doing business	3	1	24	0.22	0.5	Ease of doing business is supported by regulations
S	Customs' authorities	4	1	24	0.22	0.5	Customs' authorities do facilitate the efficient transit of goods
S	Creation of firms	11	1	24	0.22	0.5	Creation of firms is supported by legislation
S	Competition legislation	7	1	24	0.22	0.5	Competition legislation is efficient in preventing unfair competition
S	Capital markets	1	1	24	0.22	0.5	Capital markets (foreign and domestic) are easily accessible
S	Venture capital	8	1	33	0.19	0.5	Venture capital is easily available for business development
S	Financial risk factor	15	1	33	0.19	0.5	The risk factor in the financial system is adequately addressed
S	Stock markets	11	1	33	0.19	0.5	Stock markets provide adequate financing to companies
S	Shareholders' rights	14	1	33	0.19	0.5	Shareholders' rights are sufficiently implemented
S	Financial institutions' transparency	14	1	33	0.19	0.5	Financial institutions' transparency is sufficiently implemented
S	Credit	8	1	33	0.19	0.5	Credit flows easily from banks to businesses
S	Corporate debt	12	1	33	0.19	0.5	Corporate debt does not restrain the ability of enterprises to compete
S	Cash flow	12	1	33	0.19	0.5	Cash flow is generally sufficient to allow companies to self-finance
S	Banking regulation	8	1	33	0.19	0.5	Banking regulation does not hinder business development
S	Banking and financial services	14	1	33	0.19	0.5	Banking and financial services do support business activities efficiently
S	Worker motivation	10	1	32	0.18	0.5	Worker motivation in companies is high
S	Skilled labor	14	1	32	0.18	0.5	Skilled labor is readily available
S	Labor relations	3	1	32	0.18	0.5	Labor relations are generally productive
S	International experience	10	1	32	0.18	0.5	International experience of senior managers is generally significant
S	Foreign high-skilled people	-3	1	32	0.18	0.5	Foreign high-skilled people are attracted to your country's business environment
S	Finance skills	1	1	32	0.18	0.5	Finance skills are readily available
S	Employee training	9	1	32	0.18	0.5	Employee training is a high priority in companies
S	Competent senior managers	11	1	32	0.18	0.5	Competent senior managers are readily available
S	Brain drain	12	1	32	0.18	0.5	Brain drain (well-educated and skilled people) does not hinder competitiveness in your eco
S	Attracting and retaining talents	4	1	32	0.18	0.5	Attracting and retaining talents is a priority in companies
S	Youth interest in science	6	1	43	0.16	0.5	Youth interest in science is strong
S	Technological regulation	7	1	42	0.16	0.5	Technological regulation supports business development and innovation
S	Technological cooperation	-2	1	42	0.16	0.5	Technological cooperation between companies is developed
S	Scientific research	8	1	43	0.16	0.5	Scientific research is supported by legislation
S	Science in schools	8	1	43	0.16	0.5	Science in schools is sufficiently emphasized
S	Public and private sector ventures	3	1	42	0.16	0.5	Public and private sector ventures are supporting technological development
S	Intellectual property rights	8	1	43	0.16	0.5	Intellectual property rights are adequately enforced
S	Information technology skills	0	1	42	0.16	0.5	Information technology skills are readily available
S	Funding for technological development	4	1	42	0.16	0.5	Funding for technological development is readily available
S	Development and application of technology	2	1	42	0.16	0.5	Development and application of technology are supported by the legal environment
S	Cyber security	4	1	42	0.16	0.5	Cyber security is being adequately addressed by corporations
S	Communications technology	6	1	42	0.16	0.5	Communications technology (voice and data) meets business requirements
S	Basic research	0	1	43	0.16	0.5	Basic research does enhance long-term economic development

หมายเหตุ: ประมวลผลและคำนวณจาก IMD World Competitiveness Year Book 2007 และ 2008 โดย สคส.

* Data Type คือชนิดของเกณฑ์ชีวิต โดย S หมายถึงเกณฑ์ชีวิตที่เป็นอันดับดี R-Control คือตัวควบคุมค่าเกณฑ์ชีวิต ปกติจะเป็นบวกเมื่อค่าเกณฑ์ชีวิตที่สูงขึ้นสะท้อนถึงค่าเกณฑ์ชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นลบเมื่อมีลักษณะ

ตรงกันข้าม Weight คือค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์ชีวิต Sub-factors คือรหัสของกลุ่มย่อย ซึ่งในแต่ละ 2 หลัก โดยเลขหลักแรกแทนรหัสของกลุ่มหลัก มีค่า 1-4 และเลขหลักที่สองแทนกลุ่มย่อยของแต่ละกลุ่มหลัก มี

ค่า 1-5 W-Control คือ ตัวควบคุมค่าถ่วงน้ำหนัก จะมีค่า 1 สำหรับเกณฑ์ชีวิตที่เป็นข้อมูลที่ดี และมีค่า 0.5 สำหรับเกณฑ์ชีวิตที่เป็นข้อด้อย

๖.๓ ความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายการเลื่อนอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดย IMD จากอันดับที่ ๒๖ ในปี ๒๕๕๓ เป็นอันดับที่ ๑๖ ในปี ๒๕๕๘

ได้นำผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับและคะแนนของประเทศไทยในช่วงเวลา ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๓) ซึ่งพบว่าถ้าต้องการเพิ่ม ๑ อันดับจะต้องได้คะแนน ๑.๘๘ คะแนน (รายละเอียดของการคำนวณดูหัวข้อ ๖.๒) มาพิจารณาร่วมกับค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์ชี้วัด ๒๓๗ เกณฑ์ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายการเลื่อนอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยจากอันดับที่ ๒๖ ในปี ๒๕๕๓ เป็นอันดับที่ ๑๖ ในปี ๒๕๕๘ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

๖.๓.๑ กรณีที่ดีที่สุดคือปรับอันดับสูงขึ้น ๑๐ อันดับ คือจากอันดับที่ ๒๖ เป็นอันดับที่ ๑๖ นอกจากรัฐบาลจะต้องรักษาระดับการพัฒนาของปัจจัยอื่นๆให้คงอยู่ในสภาพเดิม แต่ต้องเพิ่มความสำคัญกับการพัฒนาในด้านดังนี้ เพราะเป็นทั้งจุดอ่อนที่สำคัญและมีค่าถ่วงน้ำหนักสูงมาก

๑) **การพัฒนาการศึกษา**ให้สามารถตอบสนองความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะทักษะด้านภาษาของคนไทย

๒) **การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** โดยส่งเสริมการลงทุนวิจัย/พัฒนา โดยเฉพาะภาคเอกชน และสนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากขึ้น รวมทั้งผลิตบุคลากรวิจัยเพื่อสร้างผลงานวิจัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล มีการกำหนดมาตรฐานงานวิจัยให้ได้มาตรฐานสากลตลอดจนให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์

๓) **เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ** โดยเฉพาะระบบขนส่งทางถนนและทางราง แม้ว่าจะมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นแต่เมื่อเทียบกับต่างประเทศยังต้องปรับปรุง ตลอดจนเร่งลงทุนและพัฒนาระบบการสื่อสารให้ตรงกับความต้องการของธุรกิจ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและบรอดแบนด์

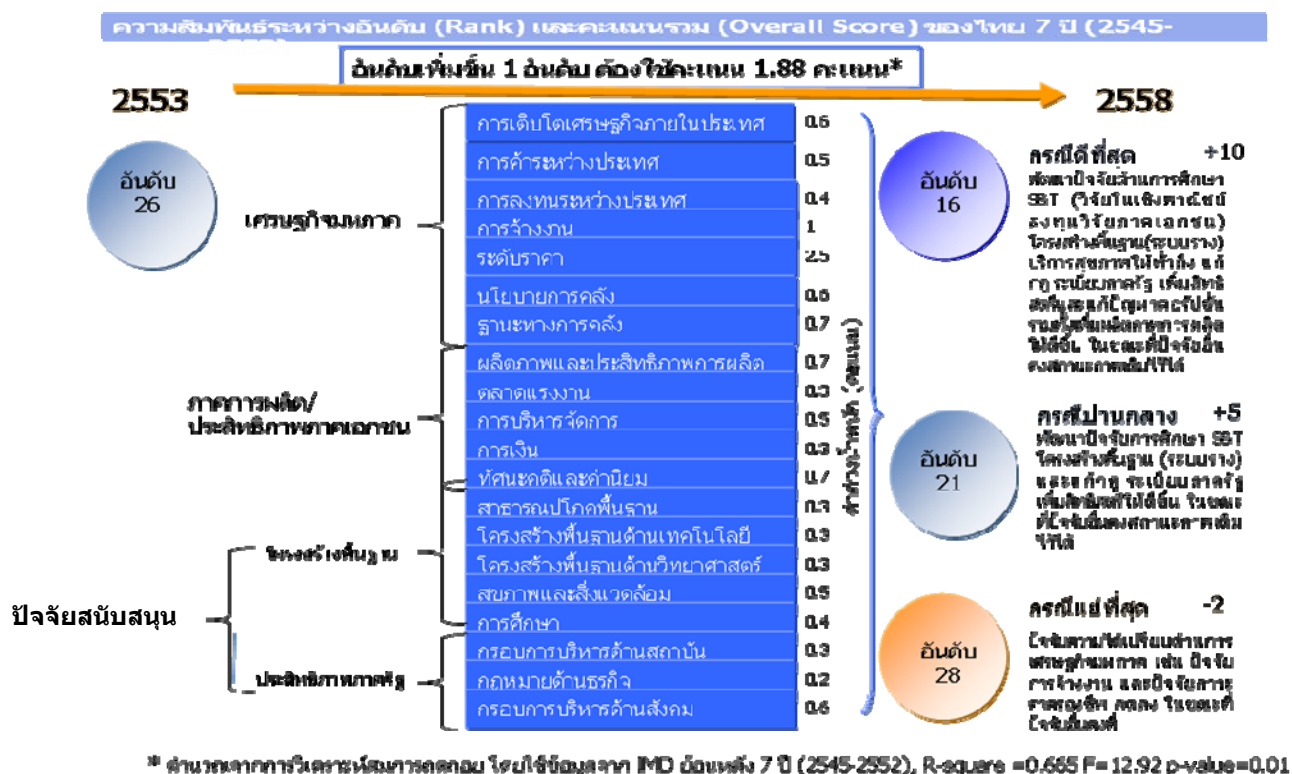
๔) **เพิ่มการลงทุนและบริการสุขภาพให้ทั่วถึงและเท่าเทียม** เพราะประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาจำนวนแพทย์และพยาบาลมีน้อยกว่าความต้องการ ทำให้ประเทศต้องเผชิญกับอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดแย่งลง จำนวนผู้เป็นวัณโรคและโรคมะเร็งต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนเพิ่มสูงขึ้น และจำนวนผู้ติดเชื้อ HIV ร้อยละของผู้มีอายุระหว่าง ๑๕-๔๙ ปีสูงขึ้น เป็นต้น

๕) **เพิ่มผลิตภาพการผลิต** โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านการเงินและด้าน ICT ของภาคเอกชน และเพิ่มมาตรการดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาประกอบการในภาคการผลิตและบริการของไทย

๖) **พัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐในการบริหารสถาบันและสังคม รวมทั้งแก้ไข** ปัญหาการให้สินบนและทุจริตคอร์รัปชัน เช่น การควบคุมปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีเงินเป็นอุปสรรคทางการเงิน การคลังของรัฐ รวมทั้งกฎระเบียบที่อยู่ยังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ ขาดความเป็นธรรม และไม่สามารถบังคับใช้ได้ตามที่กำหนด ตลอดจนเพิ่มสิทธิสตรี

๖.๓.๒ กรณีปานกลางคือปรับอันดับสูงขึ้น ๕ อันดับ คือจากอันดับที่ ๒๖ เป็นอันดับที่ ๒๑ ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบราง รวมทั้งแก้กฎ ระเบียบภาครัฐ เพิ่มสิทธิสตรีให้ดีขึ้น ในขณะที่ปัจจัยอื่นคงสถานะภาพเดิมไว้ได้

๖.๓.๓ กรณีแย่ที่สุด คือปรับตัวลง ๒ อันดับ คือ จากอันดับที่ ๒๖ เป็น ๒๘ เป็นผลมาจากปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง ได้แก่ ปัจจัยด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เช่น การจ้างงาน และภาวะค่าครองชีพ เป็นต้น ลดลง

๗ กลไกในการขับเคลื่อน

๗.๑ ข้อเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหาคัดค้านที่เป็นอุปสรรคต่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไปผนวกไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑

ระดับส่วนกลาง

๗.๒ คณะกรรมการ กพข. ร่วมกับ กกร. กรอ. จัดทำกลไกในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการสร้างความเข้าใจในประเด็นต่างๆ แก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความมั่นใจและสะท้อนภาพพจน์ที่ดีของการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย โดยเฉพาะการให้ความเห็นเชิงบวกต่อการสำรวจประจำปีของ WEF และ IMD และสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

ระดับภูมิภาค

๗.๓ กพข. สศช.ภูมิภาค ร่วมกับ กรอ.จังหวัด จัดทำกลไกในการทำงานร่วมกัน ฯลฯ เหมือนระดับส่วนกลาง